

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN BERING

fra

HØRBY SOGN

(Dronninglund herred)

---

om

Gaardejer Vitus Bering, født 1829,
hans forfædre og efterkommere

NORDISK SLÆGTSFORSKNING ApS
SKRINGSTRUP, SKALS
1978

Som dybest brønd gi'r altid klare vand,
og lifligst drik fra dunkle væld udrinder,
saa styrkes slægtens marv hos barn og mand
ved folkets arv af dybe, stærke minder.
Din egen dag er kort, men slægtens lang;
læg øret ydmygt til dens rod forneden;
aartusind toner op i graad og sang,
mens toppen suser imod evigheden.

Vi søger slægtens spor i stort og smaat,
i flinteøksen efter harvens tænder,
i mosefundets smykke, plumpt og raat,
i kirkens kvadre, lagt af brede hænder.
Hvert skimlet skrift, hver skjoldet alterbog
har gemt et gran af slægtens ve og vaade;
nu skal de røbe mig, hvad vej jeg drog,
og løfte mig en flig af livets gaade.

Lad mig kun flagre hen som blad i høst,
naar du mit land, min stamme, frit maa leve,
og skønne sange paa den danske røst
maa frie, stærke sjæle gennembæve.
Da staar en ny tids bonde paa sin toft
og lytter ud mod andre lærkesange,
mens himlen maler blaat sit sommerloft,
og rugen gulnes tæt om vig og vange.

Jeppé Aakjær

Forord

Den velkendte venstrepolitiker konsejlspræsident J.C. Christensen har engang sagt: "Det er en ringe slægt, der ikke har slægtsminder, og det er en ringe slægt, der ikke efterlader sig saadanne. Men den mand og den slægt er endnu ringere, som ikke vil værne om sine minder, saa de kan gaa videre til børn og børnebørn, slægt efter slægt". Ved at foranledige nærværende slægtsbog udarbejdet har den nulevende slægt ikke blot vist viljen til at ville værne om sine minder, men ogsaa skabt et eftermæle, som vil leve langt ind i fremtiden og være til uvurderlig glæde for kommende generationer.

Under denne synsvinkel bør man først og fremmest vurdere slægtsbogen, selv om den selvfølgelig ogsaa gerne skulle være til glæde for den nulevende slægt. Skulle De imidlertid under læsningen faa den tanke: "Hvad glæde har jeg egentlig af en saadan bog med dens omtale af en mængde forfædre, som jeg jo slet ikke har kendt? Vedkommer disse mennesker i det hele taget mig?" saa husk paa, at vor tid med alle dens nok saa tekniske fremskridt bygger paa fortiden, og at alt - ogsaa en selv - er et produkt af denne fortid. Rigsarkivar Johan Hvidtfeldt har engang sagt: "Vil mennesket forstaa sig selv og prøve at faa rede paa forudsætningerne for de mange forskellige, ofte modstridende evner og tilbøjeligheder, som findes hos den enkelte, maa han søge tilbage i slægtens fortid for at finde forklaringen. - Det slægtshistoriske studium er derfor ikke et pedantisk samleri, der kun egner sig for folk med god tid. - Det er i virkeligheden et udslag af menneskets trang til at prøve at finde en indre sammenhæng i livets mangeartede foreteelser, den samme trang, som er forudsætningen for kunst og videnskab".

En slægtsbog er ingen roman, men en samling minder om ens forfædre, minder, som kan hjælpe en til midt i den forjagede og rodløse tid at finde et staasted. Løb bogen igennem og tag den saa frem, naar der er god tid til at fordybe sig i dens indhold. De fleste af de personer, der er omtalt, er ganske vist forlængst døde og begravede, men De kære læser, har et meget nært

fællesskab med dem den dag i dag, ikke blot ved blodets baand, men ogsaa ved Deres tanker, ord og handlinger. Færdes man ad gader og veje i f.eks. Hørby sogn, saa er det - selv om billedet har ændret sig noget - paa de samme gader og veje, slægtens gamle har gaaet, ligesom de bygninger, man passerer, er de samme, som dem ens forfædre har henlevet deres liv i. Her har de slidt og slæbt for det daglige brød, og her har de oplevet saavel mørke som lyse timer.

En slægt som denne kan sætte stærke præg paa den egn eller by, den kommer til at leve i. Det mærkes maaske ikke saa meget i det daglige, men hver dag er da ogsaa kun et lille led i den enkeltes liv, dagene skal lægges sammen i aar, og disse aar tæller slægten op i generationer. - Ud fra denne synsvinkel kan det være sundt for mennesket at bedømme sig selv, ikke som enkeltperson, men som et led i kæden af generationer. Dette vil kunne bidrage til at hindre utidigt hovmod og samtidig give den enkelte en sund og livsbekræftende tro paa eget værd.

En døgnvise spaar, at om hundrede aar er alting glemt, og det er sikkert rigtigt, naar det drejer sig om døgnviser og andet ligegyldigt. Enkelthederne forsvinder, men tilbage staar summen af de enkelte dages trofaste virke med den jord, de bygninger og de evner som slægten gav den enkelte at forvalte og give videre.

Til slut skal rettes en tak til slægtens medlemmer for den interesse hvormed udarbejdelsen af slægtsbogen er blevet omfattet, og for den hjælp, som fra alle sider er blevet ydet med hensyn til oplysninger og udlaan af billeder.

Med ønsket om at denne slægtsbog maa blive til gavn og glæde for nulevende og kommende generationer.

Skals den 21. august 1978
Nordisk Slægtsforskning ApS

Orientering.

Denne slægtbog er opdelt i to afsnit. Første afsnit, anetavlen, omhandler Vitus Bering med forfædre, medens andet afsnit, efterkommeroversigten, bringer en omtale af efterkommerne efter samme.

Ved udarbejdelsen af anetavlen er bl.a. anvendt kirkebøger, folketællingslister, skifteprotokoller, skøde- og panteprotokoller, justitsprotokoller, tingbøger og jordebøger samt forskellige personal- og lokalhistoriske værker.

Hver slægtslinie er fulgt saa langt tilbage, som det har været muligt ved hjælp af de bevarede kilder, og naar en linie standser helt op, maa det derfor forstaas saaledes, at enten svigter kilderne helt - kirkebøger og andre arkivalier findes ikke - eller de paagældende personer ses ikke døbt i det sogn, hvori de har levet, ligesom heller ikke deres forslægt har nogen tilknytning til sognet. Almindeligvis er i saadanne tilfælde ogsaa omliggende sognes kirkebøger undersøgt.

Om nummereringssystemet i anetavlen gælder, at alle mandspersoner har lige numre og alle hustruer de umiddelbart derefter følgende ulige numre. En persons fader findes ved at gange denne persons nummer med to, hvorved altsaa ane nr. 6's fader har nr. 12 og moderen nr. 13, nr. 12's forældre har nr. 24 og 25, nr. 13's forældre nr. 26 og 27 etc. Hvis man omvendt vil finde f.eks. barnet af ægteparret med numrene 30 og 31, saa halverer man det lige nummer. Barnet er altsaa ane nr. 15 gift med nr. 14, deres barn er nr. 7 gift med nr. 6, deres barn igen nr. 3 gift med nr. 2. For overskuelighedens skyld findes vedlagt en skematisk oversigt, hvoraf slægtsforbindelsen fremgaar.

Vedlagt findes endvidere en sol. Medens den skematiske anetavleoversigt redegør for slægtsforbindelsen tilbage i tiden fra stamfaderen (se ovenfor), giver solen med stamfaderen i midten en oversigt over hans børn, børne-

børn og oldebørn, mærket med henholdsvis romertal, store bogstaver og arabertal, og saaledes at laveste tal eller første bogstav i alfabetet er ældste barn i en søskendeflok. I bogens tekst videreføres dette system, saaledes at børn af arabertal er mærket med smaa bogstaver, disses børn med arabertal efterfulgt af en parentes etc. Man opnaar derved, at enhver person i efterkommeroversigten faar sit eget registreringsnummer, et nummer der redegør for forbindelsen tilbage til stamfaderen og dermed for slægtsforbindelsen til alle øvrige nævnte personer. Eksempel: II.F.2.b. Nummeret angiver, at den paagældende er andet barn af II.F.2., som igen er andet barn af II.F., mens II.F. er sjette barn af II., som er andet barn af stamfaderen. Sætter man sig grundigt ind i dette system, kan man stedfæste enhver af de i efterkommeroversigten nævnte personer i forhold til sig selv.

For efterkommeroversigtens vedkommende gælder iøvrigt, at denne hovedsagelig er udarbejdet paa grundlag af opgivne oplysninger fra slægtens medlemmer, oplysninger som det ikke har været muligt ad anden vej at efterkontrollere eller supplere. Naar stoffet saaledes visse steder kan forekomme lidt mangelfuldt, skyldes dette enten, at de af slægtens medlemmer, der er blevet adspurgt, ikke har vidst mere, eller at nogle af vore mange skriftlige forespørgsler ikke er blevet besvaret.

Hartkorn - landgilde

Hartkorn var oprindelig fællesbetegnelsen for de afgifter, bønderne ydede i naturalier - landgilde - til godserne. De forskellige afgifter var i godsernes jordebøger angivet i forhold til 1 td. rug eller byg, der var "haardt" korn i modsætning til havre, "blødt korn".

Forholdene paa de forskellige godser var afvigende, men normen for den almindelige beregning var følgende:

1 td. rug eller byg	1 td.	hartkorn
1 td. gryn eller hvedemel	2 td.	hartkorn
1 td. hvede eller ærter	1½ td.	hartkorn
1 td. havre	½ td.	hartkorn
1 td. humle	½ td.	hartkorn
4 læs enghø	1 skp.	hartkorn
12 gæs	1 td.	hartkorn

Efter enevældens indførelse 1660 indkaldtes jordebøgerne, og paa grundlag heraf udarbejdedes en fælles jordebog for alle landets ejendomme, den saakaldte matrikel af 1664, hvori ejendommene skyldsattes i hartkorn.

Denne skyldsætning viste sig snart at være uretfærdig, idet ligningen paa godserne som nævnt havde været noget forskellig, og man paabegyndte derfor i 1681 udarbejdelsen af en matrikel baseret paa jordens ydeevne - boniteten - der sattes i forhold til arealet og saaledes angav det hartkorn, der skulle svares.

Ved boniteringen sattes agerjorden i klasse efter godhed; enge, overdrev og skove takseredes efter det udbytte, de kunne frembringe, f.eks. antal hølæs, græsning, svins-olden m.m. Ogsaa mølleriet og enkelte andre erhverv blev inddraget heri og vurderes efter indtægt, men enhedsbetegnelsen var stadig hartkorn. Trods mangelfuld opmaaling og kortlægning var denne hartkornsskyldsætning i begyndelsen god og retfærdig, men da den i halvan det hundrede aar blev benyttet som basis for grundskatten paa landet, blev den paa grund af jordernes forbedring m.m. efterhaanden mere og mere uretfærdig, hvorfor man i aarene 1806-1822 udarbejdede Danmarks sidste matrikel, der dog først kom til at gælde fra 1844. Boniteringen var denne gang langt

mere omhyggelig, og al agerjorden sattes i takst fra 1 til 24. Af de bedste jorder beskattedes $6 \frac{1}{6}$ td. land (á 14.000 kvadratalen) til at yde 1 td. hartkorn. Paa Lolland og Falster gik der $9 \frac{4}{5}$ td. land og i Ringkøbing amt 45 tdr. land til 1 td. hartkorn. Gennemsnittet for hele landet var 18 tdr. land pr. td. hartkorn.

Vurderingen tog ikke hensyn til beliggenheden, hvilket i forbindelse med den tekniske udvikling medførte, at de daarlige jorders værdi ved opdyrkning, transportanlæg m.v. steg stærkt, uden at dette medførte takstændring og følgelig heller ikke skatteforøgelse. Hartkornskatten blev derfor utidssvarende, hvorfor man i 1903 vedtog loven om ejendomsskyld, hvilket betød en fuldstændig ophævelse af hartkornet som grundlag for skatter til stat og kommune.

Interessen for nærværende slægtsbog samler sig vel naturligt nok først og fremmest om anetavlen, den del af bogen som omhandler forfædrene tilbage i tiden, og som er udarbejdet paa grundlag af de bevarede danske arkivalier. Maaske skuffes De og finder, at de resultater, der her er opnaaet, er meget sparsomme og mangelfulde og ikke staar i forhold til det, De har maattet betale for denne bog. Muligt er det ogsaa, at De er fuldt tilfreds og finder resultaterne baade gode og fyldestgørende.

Da disse divergerende opfattelser sikkert i de fleste tilfælde skyldes et naturligt manglende kendskab til forskningsarbejdet paa vore arkiver, skal vi her give en kortfattet redegørelse for arbejdets omfang og de kilder, som herunder benyttes.

I Danmark findes fem almindelige statsarkiver, nemlig Rigsarkivet i København og de fire landsarkiver København (dækkende Sjælland og de sydlige øer), Odense (for Fyn m.m.), Viborg (omfattende hele Nørrejylland ned til Kongeaaen) og Aabenraa (dækkende Sønderjylland). I Rigsarkivet opbevares Centraladministrationens arkiver (kongebreve, kancellikorrespondance, folketællinger etc.), medens landsarkiverne rummer de lokale embeders akter (kirkebøger, godsarkivalier etc.).

Den uindviede, der første gang aflægger besøg paa f.eks. landsarkivet i Viborg og her faar lejlighed til at kigge bag kulisserne, vil med største forundring konstatere, at denne store bygning rummer kilometer ved kilometer af boghylder fyldt med haandskrevne bøger og protokoller, prentet med gotisk, en skrift som forekommer nutidsmennesker komplet ulæselig.

I tilslutning til arkivet findes en stor læsesal, ved hvis borde man dagen lang ser folk sidde bøjet over de gamle arkivalier, ivrigt optaget af at grave stof frem om de hedengangne. Her sidder manden, der kun har været her nogle faa gange, og for hvem det hele endnu er saa nyt og uforstaaeligt, hvorfor han holder sig til de nyere kirkebøger. Her finder man den mere drevne amatør, som i flere aar har tilbragt al sin fritid med at forske, som efterhaanden har faaet lært at læse gotisk, og som foruden kirkebøgerne ogsaa gør brug af andre arkivalier. Og endelig sidder her den professionelle forsker, eksperten, som kan spille paa alle strengene, dels fordi han tilfulde behersker gotisk, og dels fordi han kender brugen af alle typer arkivalier og de muligheder, disse giver. For alle tre kategorier gælder imidlertid, at de i deres forskning konstant støder paa problemer og vanskelig-

heder. Størstedelen af tiden gaar da ogsaa med undersøgelser, som giver negative resultater, men saa meget større er forskerglæden, hvis omsider løsningen paa problemet foreligger.

Anetavlen i denne slægtsbog er udarbejdet af eksperten, som har lagt al sin professionelle kunnen og masser af tid i arbejdet. Skuffes De over resultatet, maa De saaledes huske paa, at det ikke er forskeren, der har svigtet Dem, men derimod de arkivalier, han har haft til sin raadighed.

Hvilke arkivalier, der i det væsentligste er tale om, og hvorfor disse ofte svigter, fremgaar af det følgende.

Kirkebøgerne er slægtsforskerens vigtigste kilde. I hvert af Danmarks ca. 1300 sogne har præsterne igennem tiden i disse kirkebøger indført oplysninger om sognets beboere saasom fødsel, daab, konfirmation, vielse, død og begravelse. Kirkebogsføringen blev ved lov paabudt i 1646, og i en snes tilfælde kan den jyske halvø endog opvise endnu tidligere førte og til vore dage bevarede kirkebøger, hvoraf den ældste er fra 1573 og stammer fra Hjortkær sogn i Sønderjylland. Dette betyder imidlertid ikke, at kirkebøgerne normalt findes fra 1646 og ned til i dag. I de ældste tider førtes kirkebogen nemlig kun i ét eksemplar, der som regel opbevarede i præstegaarden. Krige, plyndringer, brand og manglende omtanke for disse arkivaliers betydning resulterede i masser af tilfælde i, at kirkebøgerne gik tabt. Normalt er kirkebøgerne saaledes kun bevaret tilbage til ca. midten af 1700-tallet, og alene i Nørrejylland findes 50 sogne, hvor alle kirkebøger er gaaet tabt før 1814, det aar hvor der blev paabudt dobbelt kirkebogsføring i samtlige sogne.

Dels dette og dels den omstændighed, at mange af de ældste kirkebøger er ret mangelfulde og i perioder slet ikke har været ført, er ting, der vanskeliggør forskerens vilkaar meget.

Folketællingerne fra 1787, 1801, 1834, 1840 og 1845 er udmærkede hjælpemidler, dersom kirkebøgerne svigter. Især tællingen fra 1845 er af betydning, idet det af denne ogsaa fremgaar, hvor folk er født, medens de øvrige tællinger kun oplyser om navn, alder, stilling, ægtefælle og hjemmeværende børn.

Skøde- og panteprotokollerne fortæller os om ejendomshandeler og optagelser af laan etc. Protokoller af denne art blev paabudt ved forordning af 1738, men en stor del er gaaet tabt. Det siger sig selv, at disse arkivalier

kun har betydning, naar man beskæftiger sig med personer, der ejer fast ejendom, saasom bedrestillede borgere og selvejerbønder.

Fæsteprotokollerne er af væsentlig betydning, idet den altovervejende del af landbefolkningen i tiden frem til omkring 1800 var fæstere under en eller anden herregaard. Disse protokoller indeholder fæstebrevene, dokumenter, som udfærdigedes hver gang godset bortfæstede en af sine ejendomme. Fæsteprotokollerne er at finde i godsarkiverne og er mange steder bevarede fra første halvdel af 1700-tallet. Ofte maa man imidlertid konstatere, at arkivalier fra det gods, som de paagældende forfædre har været fæstere under, helt eller delvis er gaaet tabt. Det kan nok generelt siges, at de større østjydske gods komplekser med deres bedre gennemførte administration kan opvise det største antal komplette og velbevarede godsarkiver, hvorimod det er smaat med godsarkiverne i Vestjylland. Til gengæld kan Vestjylland opvise en langt tidligere overgang til selveje, end tilfældet er i Østjylland.

Skifteprotokollerne omhandler skifte- og arvegang og fortæller os, hvad folk har efterladt sig ved deres død, samt paa hvilken maade efterladenskaberne fordeles arvingerne imellem. I et skifte vil saaledes afdødes børn være nævnt, en omstændighed der kan tjene som bevis for et slægtsskab, som ellers ikke paa grund af manglende kirkebøger lader sig paavise. Skifteprotokollerne er at finde i de enkelte jurisdiktioners arkiver, i godsarkiverne og i de gejstlige arkiver, alt afhængig af hvilken kategori de paagældende personer har tilhørt.

Tingbøgerne er en kilde, hvorigennem det nu og da lykkes at føre en bondeslægt endnu flere led tilbage - ofte til 1500-tallet. Dette kan f.eks. ske paa den maade, at der opstaar en strid om ejendomsforholdet til en mark, og ved den i den anledning foretagne tinghøring vil de afgivne vidneforklaringer nøje være gengivet i tingbogen. Man kommer saa ud for, at Peder Jensen fremstaar paa tinge og vidner, at den paagældende mark har tilhørt hans far Jens Pedersen, som har overtaget den fra sin far o.s.v.

Justitsprotokollerne fortæller os, om forfædrene har været indblandet i retssager, medens jordebøgerne og matriklerne giver oplysninger om de enkelte gaardes størrelse, om ejer- og fæsteforhold etc.

Trykte kilder omfatter tidligere trykte stamtavler og anetavler, historiske aarbøger, stater, købstadshistorie, sogne- og egnbeskrivelser etc.

Hvis man saaledes i en forslægtslinie kommer ind i et miljø, der ligger uden for den egentlige bondestand, det være sig degne, præster, proprietærer, godsejere, herredsfogeder, herredsskrivere, prokuratører, officerer og underofficerer samt embeds- og bestillingsmænd i by og paa land, saa viser der sig for forskeren gode muligheder for gennem de trykte kilder at finde stof om disse personer og deres forfædre.

Med denne indledning har vi forsøgt saa kortfattet og enkelt som muligt at fortælle lidt om arkivverdenen og de problemer, som møder slægtsforskeren med det formaal at give Dem indblik i arbejdets omfang og bringe Dem en vis viden om slægtsforskning, en viden, som forhaabentlig vil være Dem til gavn ved gennemlæsningen af anetavlen.

Anetavle

for

Vitus Bering

1. GENERATION.

Ane 1 Vitus Bering

er født den 31. maj 1829 paa Gammelholm, Hørby sogn, og han døde den 3. juni 1898 i Sæby og blev begravet i Hørby.

Han blev døbt den 26. juli 1829, og faddere var fru Bering fra Gammelholm, Maren Knudsdatter fra Hørby, hr. løjtnant von Bering fra Gammelholm, gaardmand Peder Pedersen fra V. Estrup samt gaardmand Lars Christian Pedersen fra Suderbo i Flade sogn.

Vitus Bering blev gift den 22. februar 1860 i Hørby kirke med

Jensine Marie Larsdatter

Forlovere ved vielsen var skolelærer Bruun fra Hørby skole og skolelærer Larsen fra Badskær skole.

Jensine Marie Larsdatter er født den 20. februar 1834 i Kæret, Hørby sogn, som datter af gaardmand Lars Jensen og hustru Maren Jensdatter, og hun levede endnu 1902 som enke i Sæby, men er herefter forgæves søgt død i kirkebøgerne for Hørby og Sæby.

Hun blev døbt den 30. marts 1834, og faddere var forpagter Hans Jensen fra Albæk præstegaard, gaardmand Mads Nielsen fra Rønholt, gaardmand Peter Madsen fra Estrup, husmand Christen Pedersen fra Estrup og pigen Karen Jensdatter fra Rønholt.

Vitus Bering købte i 1851, 22 aar gammel, af faderen fødegaarden Gammelholm i Hørby sogn, som var en temmelig stor gaard, der i den nye matrikel fra 1844 var sat til et hartkorn paa 8 tdr. 7 skpr. 1 fjdkr. 1½ alb. Købesummen var paa 1600 rdr., hvortil kom en aftægt til forældrene, der af hensyn til stempelafgiften beregnedes til at andrage 200 rdr. om aaret. Af selve købesummen skulle Vitus Bering udrede de 1100 rdr. ved at overtage et bestaaende laan af samme størrelse i kreditkassen, medens de 500 rdr. var et beløb, som han skulle yde sin broder Jens Peter. Dette beløb skulle dog først udbetales, naar forældrene var døde.

Den 10. december 1853 fik Vitus Bering endeligt skøde paa gaarden, som han derpaa drev indtil sin død.

I takt med gaardens værdistigning og den almindelige inflation ses Vitus

Bering igennem aarene at have optaget forskellige laan. I 1859 udstedte han saaledes til Jens Thomsen Rosenshaug en panteobligation paa 2500 rdr. med 1. prioritet for de 1100 rdr. og 2. prioritet for resten næstefter 1100 rdr. i aftægt til forældrene og 500 rdr. til broderen Jens Peter. I 1872 optog han et 1. prioritetslaan paa 1400 kr. i Frederikshavn sparekasse, og endelig i 1891 ses han at have optaget et laan paa 25.000.- kr. i kreditforeningen med 1. prioritet i ejendom, besætning og inventar.

Samme aar ses Vitus Bering at have udstedt et testamente, der med paa-tegning har følgende ordlyd:

"Da jeg underskrevne Gaardejer Vitus Bering af Gammelholm er forvisset om, at det hvis jeg skulle afgaa ved Døden før min Hustru Jensine Bering, født Larsen, ville være til Gavn for hende som for vore fælles Børn at Bo-et forbliver udelt, saa tillægger jeg hende herved ret til i saa Fald og saa længe hun ikke indlader sig i nyt Ægteskab, at forblive hensiddende i uskift Bo med vore fælles Børn hvad enten disse til den Tid maatte være i myndig eller umyndig Stand. Til Bekræftelse med min Underskrift i Notarius Publicus's Overværelse.

Sæby den 18. Juli 1891. W. Bering.

Aar 1891 d. 18. Juli har Gdjr. Witus Bering af Gammelholm, der er mig personlig bekendt i mig og Notarial Vidnerne Kraghs og Abels Overværelse egenhændig underskrevet foranstaaende testamentariske Disposition efter at han havde erklæret at Indholdet var ham bekendt, og at den indeholdt hans sidste Vilje. Notarius og Vidnerne skønnede at Testator var ved sin fulde Fornuft. Dette bliver herved notarialiter attesteret.

Dronninglund herreds Notarialkontor i Sæby d. 18. Juli 1891."

Den 2. marts 1899 blev ovenstaaende testamentariske disposition tinglæst som adkomst for Vitus Berings enke til gaarden Gammelholm, som hun imidlertid samtidig afhændede til den ældste søn Carl Albert, der den 22. februar samme aar fik skøde herpaa. Af skødet fremgaar det, at gaardens hartkorn var uforandret, og at salgssummen var 38.000 kr., som Carl Albert Bering udredte ved dels at overtage det eksisterende 1. prioritetslaan paa 25.000 kr. i kreditforeningen og ved dels til moderen at udbetale 5.000 kr. og udstede en 2. prioritetsobligation paa de resterende 8.000 kr.

Carl Albert Bering, der herpaa drev Gammelholm i en aarrække, optog i 1916 et 3. prioritetslaan paa 14.000 kr. i Sæby bank næstefter de nævnte 38.000 kr. I 1918 forhøjedes laanet i Sæby bank til 25.000, i 1923 udstedte

han en panteobligation i Kreditforeningen i Viborg paa 51.000 kr., og i 1932 et skadesløsbrev paa 10.000 kr. til Sæby bank. Samme aar ses han iøvrigt den 13. september at have afhændet Gammelholm til Niels Nielsen Overby, der allerede 1934 solgte den til en Axel Iversen. Denne solgte i 1936 Gammelholm til Johannes Jensen, der derpaa i 1949 afhændede den til Thomas Andersen.

Vitus Bering og Jensine Marie Larsdatter havde i deres ægteskab børnene I. Henriette, født 1860, II. Carl Albert, født 1864, III. Helmine Petrine, født 1865, og IV. Harald August, født 1869. Disse børn og deres efterkommere er nærmere behandlet i bogens andet afsnit.

2. GENERATION.

Ane 2 Henrik Bering

er født den 18. august 1792 i Kolind præstegaard, og han døde den 6. juni 1860 paa Gammelholm i Hørby sogn.

Han blev døbt den 14. september 1792; madame Lauritsen bar ham til daaben, og faddere var kammerraad Lang til Rantzausgave, præsterne Hans Lauritsen og Søren Bering samt forpagter Langs hustru fra Nygaard.

Henrik Bering blev gift den 10. marts 1828 i Hørby kirke med

Ane 3 Anne Cathrine Pedersdatter

Ved vielsen betegner præsten i kirkebogen parret saaledes: "Welbyrdige Hr. Leutnant von Henrich Bering og velædle Jomfru Anne Cathrine Pedersen". Forlovere var iøvrigt hr. løjtnant Lassen fra Hørbylund og gaardmand Peder Pedersen fra V. Estrup.

Anne Cathrine Pedersdatter er født 1792 paa gaarden Suderbo i Flade sogn, og hun døde den 27. november 1869 paa Gammelholm i Hørby sogn.

Hun blev døbt den 12. februar 1792, og faddere var Lars Christensens hustru Maren Pedersdatter fra Langtved, Understed sogn, Anne Marie Pedersdatter fra Bakken, Gærum sogn, Christen Høymark og Hans Christensen fra Haanbæk og endelig Ole Pedersen, der tjente paa Suderbo.

Henrik Bering var oprindelig militærmand og avancerede tidligt til løjtnant ved Jyske Infanteriregiments forstærkningsbataljon. Ca 1822 forlod han imidlertid hæren, og i 1824 nævnes han som forpagter af Albæk præstegaard. Allerede paa det tidspunkt var hans tilkommende hustru husholderske hos ham, og samme aar fødte hun ham en søn, der døbttes med navnet Jens Peter.

Faa aar efter flyttede Henrik Bering og husholdersken med sønnen til Hørby sogn, hvor han af landvæsenskommisær Høyer til Seilstrup købte den store gaard Gammelholm af hartkorn 11 tdr. 4 skpr. 2 fjdkr. formedelst en sum paa 5000 rdr. sølv. Kort efter indgik Henrik Bering derpaa omsider ægteskab med sin husholderske, og i maj 1829 fødte hun endnu en søn, der døbttes med navnet Vitus.

Henrik Bering drev nu Gammelholm indtil 1853. Ved den nye matrikulering i 1844 blev gaardens jorder iøvrigt skyldsats for et nyt hartkorn paa 8 tdr. 7 skpr. 1 fjdkr. 1½ alb. I aarene 1849-1851 optog Henrik Bering iøvrigt tre

forskellige laan paa ialt 1100 rdr., og disse laan eksisterede endnu i 1853, da han solgte gaarden til sin yngste søn Vitus.

Folketællingen 1845 for gaarden Gammelholm fortæller, at Henrik Bering og hustru da endnu havde begge sønner hos sig, og det maa formodes, at de begge deltog i arbejdet paa gaarden, ligesom der endvidere holdtes 5 tjenestefolk.

Som nævnt afstod Henrik Bering i 1853 Gammelholm til sønnen Vitus, og den 12. december samme aar ses han at have udstedt skøde til denne. Den reelle overdragelse skete imidlertid allerede den 13. december 1851, da nedenstaaende købekontrakt udfærdigedes:

"Jeg underskrevne Henrik Bering Leutnant og Ejer af Gaarden Gammelholm i Hørby sogn sælger og overdrager herved til min Søn Vitus Bering ovennævnte mig iflg. Skjøde af 13. Aug. 1828 tilhørende Gaard med sammes paastaaende Bygninger og tilliggende Jordejendomme, der er matriculeret for gammel Hartkorn 11 tdr. 4 skpr. 2 fjdkr., men i den nye Matricul ansat for nyt Hartkorn 8 Tdr. 7 skpr. 1 Fjdkr. 1½ Alb. og Gl. skat 79 Rdr. saavel som alt mit Ind- og Udbo, Besætning, Gaards- og Avlsredskaber, Avl, Afgrøde og Sæd, intet undtagen paa følgende Vilkaar:

1. Min Søn tager Gaarden og det ved samme solgte strax i Besiddelse og er den og dette fra Dato af i alle Henseender for hans Regning og Risiko og præsterer han fra sidst afvigte 1. Juli at regne og fremdeles alle kongelige Skatter, offentlige Afgifter, reelle og personelle Onera af gaarden og dens Hartkorn ligesom Tienderne for 1850 og Folkelønningerne fra sidst afvigte 1ste Novbr.

2. Forsyner min Søn mig og min Hustru med god og forsvarlig Husly, Lys og Varme, Mad og Drikke, alt saaledes som vi hidtil har nydt det og desuden betaler os til Smaafor nødenheder maanedlig 2 Rigsbankdaler, der udlægges 1ste Gang 1. Januar 1852 og siden den første Dag i hver Maaned.

I Sygdoms- og Svagelighedstilfælde besørger min Søn os god og omhyggelig Pleje og dersom vi ved Døden afgaar hos ham, bekoster han enhver af os en for vor Stand passende hæderlig Jordefærd.

Fremdeles er han pligtig at give os Befordring, naar og hvorhen vi forlange det, men som dog ikke skal kunne affordres ham i Sædetiden eller i Korn og Høhøsten og endelig er det en usvigelig Pligt for ham, at vise os en kjærlig, og med Hensyn til hans Forhold til os, hans Forældre passende

Omgængelse , saalænge vi saaledes lever og nyder Ophold hos bemelte min Søn, forbeholder vi os fri og uindskrænket Brug og Afbenyttelse af de Møbler, Senge og Husgeraad, som vi hidtil har afbenyttet, som og selvfølgeligen vore Gangklæder.

3. Dersom jeg og min Hustru i Tidens Længde ikke maatte finde os tilfredse med at nyde foranførte i 2. Post ommelte Forsørgelse i Forening med eller hos min Søn, da skal han i samme Fald være pligtig aarlig at betale os i stedet derfor 200, skriver To hundrede Rigsbankdaler som han erlægger til os med 50 Rdr. den første Dag i hvert af Aarets 4 Kvartaler, stedse forud, og ere vi i dette Tilfælde berettiget til at henflytte hvor vi vil og medtage til brug og afbenyttelse, saa længe vi lever Møblement til en Stue et Sengested m. Sengeklæder og Lagner samt vore Gangklæder og Linned, efter vores eget Valg, men hvilke ting ved vores dødelige Afgang tilhører min Søn. Naar en af os, enten jeg eller min hustru ved Døden afgaar, bortfalder intet af de betingede 200 Rdr.

4. Foruden foranførte Aftægt, der beregnet paa anordnet Maade udgjør en Capitalværdi paa 1000 Rdr., erlægger min Søn i Kjøbesum for den ham herved solgte Gaard m.v. 1600 Rdr., som berigtiges saaledes, at han ved contant Betaling eller nye Forskrivninger, alt ligesom han med mine Creditorer derover kan komme overens, indfrier 1100 Rdr. og til hans Bror Jens Peter Bering i Øster Hørby betaler han 500 Rdr., men hvilke han ikke er pligtig at udbetale ham før efter et Aars Forløb, efter at den længstlevende af os, jeg og min Hustru, ved Døden er afgaaet, og indtil hvilken Tid disse 500 Rdr. ej heller forrentes af ham.

Derimod forrenter min Søn Witus Bering de fornævnte 1100 Rdr. fra sidst afvigte Juni Termin og fremdeles saalænge de hos ham er indestaaende.

5. For den mig og hustru efter denne Contract tilkommende Aftægt, skal vi saalænge vi lever, forblive prioriteret i den min Søn solgte Gaard, Ind- og Udbo, Besætning, Gaards- og Avlsredskaber, Avl, Afgrøde og Sæd, næstefter 1100 Rdr. og min Søn Jens Peter Bering prioriteret i samme Gaard m.v. for sine 500 Rdr. næstefter 1100 Rdr. og Aftægten.

Naar min Søn har berigtiget Gælden 1100 Rdr. m.v. og meddelt sin Bror lovlige Forskrivning for de ham tilkommende 500 Rdr. og sikret os Aftægten meddeler jeg ham Kjøberens lovlige Skjøde paa det herved solgte. Omkostningerne paa denne Contract betaler jeg dem, hvorimod min Søn alene udreder Be-

kostningerne som flyder af Skjødets og de øvrige Dokumenters Udstedelse, Tinglæsning m.v.

Jeg underskrevne Witus Bering, tilstaar herved at have kjøbt min kjære Fader Leutnant Henrik Bering fornævnte hans Gaard Gammelholm kaldet m.v. som melt er, paa de Vilkaar og for den Kjøbesumma, som anført er i denne Kjøbecontract, hvilken jeg forpligter mig til noyagtig og i alle Maader at opfylde.

Til Bekræftelse haver vi, jeg H. Bering og jeg W. Bering tillige med af Øvrigheden beskikkede Curator, Landvæsenscommisær og Godsforvalter Theilmann egenhændig underskrevet denne Contract i Overværelse af nedentegnede Vitterlighedsvidner. Skrevet paa Sæbygaard d. 13. December 1851."

Sønnen Vitus Bering er nærmere omtalt paa de foregaaende sider, ligesom hans efterkommere er udførligt behandlet i bogens andet afsnit, men om den anden søn Jens Peter vides ikke ret meget. Som nævnt opholdt han sig i 1845 hjemme paa Gammelholm hos forældrene, og i 1851 oplyses det om ham, at han var bosat i Ø. Hørby. Samme aar blev han den 2. maj viet i Gærum kirke til Birthe Kathrine Christiansdatter, der var født den 20. maj 1825 i Donbæk, Gærum sogn, som datter af Christian Svendsen og hustru Mariane Nielsdatter. I de følgende aar boede Jens Peter Bering og hustru i Ø. Hørby, og den 28. februar 1855 ses de at have faaet et dødfødt drengbarn, men herudover ses ikke født børn i ægteskabet. Senere flyttede ægteparret til Dronninglund sogn, hvor Jens Peter Bering den 31. oktober 1869 nævnes som indsidder (boede til leje) i forbindelse med, at han denne dag stod fadder ved broderen Vitus' søn Harald Augusts daab. Jens Peter Bering og hustru blev imidlertid ikke boende i Dronninglund sogn, men vendte tilbage til Hørby sogn, hvor han døde den 24. maj 1891, 66 aar gammel. Han var da arbejdsmand og bosat i Rævbakhus. Det kan nok undre, at det blev Jens Peter Berings lillebroder Vitus, der overtog fæderenegaarden, og ikke han selv. Ligeledes kan det undre, at han ifølge skødet til lillebroderen 1851 fra faderen blot fik tillagt 500 rdr., og at beløbet ikke skulle udbetales ham, førend den sidstlevende af forældrene var død, skønt han syntes at have levet i temmelig fattige kaar. En del af forklaringen er dog muligvis at finde i den tilføjelse, som præsten har gjort i kirkebogen ved hans død 1891. Her staar nemlig: "Han hængte sig selv i Bredmose Skov (Druk). Dødsfaldet anmeldt, opgives at Boet er værdiløst".

Iøvrigt havde der, før løjtnant Henrik Bering kom til Hørby sogn 1828, i sognet boet en anden person med navnet Bering, nemlig Søren Bering, som i 1774 blev gift i Hørby kirke med Margrethe Foss Brønnum, der 1752 fødtes paa Hørbylund hovedgaard, hvilken gaard Søren Bering overtog i forbindelse med ægteskabets indgaaelse. Hørbylund hovedgaards takst var da paa 22 tdr. hartkorn, medens det underliggende bøndergods omfattede 214 tdr. hartkorn. I de efterfølgende aar blev bøndergodset imidlertid frasolgt og ligesaa en del af Hørbylunds egne jorder, saaledes at gaarden i 1806 blot var paa 14 tdr. hartkorn. Iøvrigt flyttede Søren Bering og hustru kort efter til Ll. Rævdal i Dronninglund sogn, som han derpaa ejede i nogle aar. Efter aldersangivelsen ved hans død i 1837 skal han være født ca. 1740, men hvem han er søn af vides ikke med sikkerhed. Det er dog muligt, at han er identisk med den Søren Bering, der fødtes 1747 i Tværsted præstegaard som søn af præsten Peder Sørensen Bering, der var af samme slægt som vor Henrik Bering.

3. GENERATION.

Ane 4 Jens Bering

er født 1761 paa Rosenvold, Stouby sogn, og han døde den 8. november 1822 i Kolind præstegaard.

Han blev døbt den 14. juni 1761; sr. Claudis kæreste fra Ørumgaard bar ham til daaben, og faddere var raadmand Bering fra Horsens, sr. von Müllen og hr. Bering fra Daugaard samt skovrider Jasters hustru og jomfru Eleonora Lang fra Rosenvold.

Jens Bering blev gift den 9. september 1791 i Katstrup kirke med

Ane 5 Ellen Margrete Lauritsen

Hun er født den 1. oktober 1774 i Høver, Storring sogn, og hun døde den 29. april 1800 i Kolind præstegaard.

Hun blev døbt den 17. november 1774; "den yngste frøken Woyda" bar hende til daaben, og faddere var hofjægermester Pulz fra Skanderborg, hr. Rosborg fra Kalbygaard, sr. Lauritsen fra Vejle og frøken Bertelsen fra Ellerup.

Efter Ellen Margrete Lauritsens død indgik Jens Bering nyt ægteskab den 24. marts 1801 med Hedevig Marie Bjerregaard, der døde den 9. maj 1831, 54 aar gammel.

Jens Bering bestod studentereksamen i Horsens 1782 og dimitteredes i 1787 som cand.teol. I 1789 blev han kapellan for Katstrup, Ørritslev og Tolstrup sogne, og i 1792 blev han derpaa kaldet til sognepræst for menighederne i Kolind, Ebtrup og Skarresø menigheder, hvilket embede han beklædte indtil sin død.

I Aarhus bispearkivs vitaprotokol 1785-1842 findes følgende biografi fra Jens Berings haand, nedskrevet den 20. august 1789 i Aarhus:

"Jeg underskrevne Jens Bering er født d. 24. Juni 1761 af Faderen Hendrick Bering, som paa den Tid var Forpagter paa Rosenvold og Moderen Mette Herlef, som endnu er levende og boer i Wejle. Aaret 1776 blev jeg anbetret Provst Plesner i Raarup for at undervises i de til Academiet henhørende Videnskaber, hvorfra jeg efter 3 Aars Forløb blev sendt til Horsens latinske Skole og var under Professor Tauber den Tid Skolens Rektor i 3 Aar. 1782 udgik jeg af Skolen til Academiet og anholdte til Examen artium Characteren haud allaudabilem, Aaret derefter tog jeg Examen filosofikum med samme Caracteer og

1787 erholdt jeg Examen theologicum under Professor Jansøn og Professor Hornemann, hvilke tillagde mig Characteren Haud Allaudabilem. 1788 holdt jeg min Demisprædiken i Frue Kirke under Professor Hornemann, som aflagde mig med Hauddilaudabilem. Aar 1789 d. 14. May blev jeg kaldet af S.T. Kammerherre Beenfeldt til Serritslevgaard til reciderende Kapellan for Kattrup Tolstrup og Ørritslev Menigheder i Aarhus Stift og blev dertil indviet af Hr. Biskop Jantzen d. 19. Aug. d.Aar.

Herre forlen mig med Naade og Kraft til at jeg altid maa være et værdig Redskab i din Haand til at udbrede din Ære og deri igien høste sande Lyksalighed i de mig anbetroede Menigheder."

Efter Ellen Margrete Lauritsens død blev der den 27. oktober 1800 foretaget skifteforhandling i boet mellem enkemanden og børnene Henrik, 8 aar, Hans, 7 aar, Troels, 6 aar, Jens, 4 aar, Mette Marie Dorthea, 3 aar, Axelline Christine, 2 aar, og Malthe Hoff, $\frac{1}{2}$ aar gammel. Skifteforhandlingen lededes af landvæsenskommissær Christen Lang til Hessel og provst Peter Woersøe fra Aalsø, medens børnenes morbroder cand. theol. Anton Frederik Christian Lauritsen var tilstede som formynder for at varetage de umyndige børns tarv.

Paa skiftet fremlagde Jens Bering en kongelig bevilling af 6. juni 1800 til at maatte blive hensiddende i uskiftet bo eller, saafremt han maatte ønske det, lade afholde privat skifte med sine børn, hvilket sidste han havde besluttet sig til. Han fremlagde derfor en opgørelse over samtlige boets aktiver, udfærdiget af degnen hr. Jacob Storck og sognefogeden Jens Pedersen Degn, begge af Kolind. Opgørelsen viser, at Jens Bering var ejer af Kolind kirke (tiendeejer), som vurderedes til ikke mindre end 2400 rdr. De øvrige aktiver beløb sig til 1000 rdr. og omfattede: sølvtøj til 50 rdr., møbler og andet trætøj, 96 rdr., kakkellovne, 71 rdr., kobber, tin, messing, jerntøj, procelæn og stentøj, 48 rdr., sengeklæder vurderet til ikke mindre end 208 rdr., linned, 45 rdr., utærsket korn i laden, 241 rdr., vogne og andre redskaber, 75 rdr., og endelig besætning bestaaende af heste, køer, faar og svin, 166 rdr.

Boets aktiver opgjordes saaledes til ialt 3400 rdr., medens gælden elene bestod af 854 rdr., som Jens Bering skyldte sin svoger kammerraad Lang paa Hessel, samt 50 rdr. til afdødes begravelse og 50 rdr., der skulle sættes tilside til Jens Berings begravelse, naar den tid kom. Herudover var skif-

omkostninger paa 46 rdr., og der blev herefter 2400 rdr. til deling arvingerne imellem. Af dette beløb fik enkemanden tillagt halvdelen, medens hver søn fik 200 rdr. og hver datter 100 rdr.

Som nævnt paa skiftet havde Jens Bering med sin første hustru Ellen Margrete Lauritsen 7 børn, og i sit andet ægteskab fik han endvidere 6 børn. Om disse 13 børn kan kort oplyses følgende: 1. Henrik, født den 14. september 1792, nærmere omtalt paa de foregaaende sider; 2. Hans Lauritsen, født den 26. november 1793, død 1851 som købmand i Randers, 4 børn; 3. Troels Bertelsen, født den 18. januar 1795, død 1837 som kontorist paa Lindenberg, barnløs; 4. Jens, født den 21. september 1796, død 1863 i København, 2 børn; 5. Mette Marie Dorthea, født den 26. oktober 1797, gift med Rasmus Andersen til Vejlelund i Framlev sogn, 3 børn; 6. Axelline Christine, født den 4. januar 1799, død ugift 1865 i Mariager; 7. Malthe Hoff, født den 20. marts 1800, bosat 1861 i Fredericia og 1865 i Aarhus; 8. Ellen Margrete, født den 8. juli 1801, død spæd; 9. Christian, født den 8. november 1802, død 1855 som købmand og borgerrepræsentant i Mariager; 10. Ellen Margrete, født den 26. november 1803, gift med Rasmus Welling Bie til Vellinggaard i Udbyneder sogn, barnløse; 11. Rasmus, født den 15. juli 1805, antagelig død ung; 12. Marcus Pauli, født den 30. januar 1808, død 1853 som ugift kunstdrejer i Mariager; 13. Peder Worsøe, født den 23. august 1811, død spæd.

Ane 6 Peder Christensen

er født 1750 i Suderbo, Flade sogn, og han døde 1809 samme sted og blev begravet den 31. december.

Han blev døbt den 2. juni 1750, og faddere var Maren Jørgensdatter, Nille Jensdatter, Lars Jørgensen, Christen i Stendet og Niels Jensen.

Peder Christensen blev trolovet den 2. februar 1783 og gift den 14. juni samme aar i Flade kirke med

Ane 7 Maren Pedersdatter

Forlovere ved vielsen var Christen Jensen Høymarck i "Fylleleddet" og Christen Olesen fra Torndrup.

Maren Pedersdatter er født 1758 paa Bakken, Gærum sogn, og hun levede endnu 1801, men er herefter forgæves søgt død i Flade sogn.

Hun blev døbt den 5. marts 1758, og faddere var Laurits Jensens hustru Elisabeth Christensdatter fra Møllergaard og .... Nielsdatter fra Giøgaard samt Jens Christian Smed fra Ærum, Christen fra Guddal og forpagter Christen Christensen fra Giøgaard.

Peder Christensen overtog efter faderen fæstet paa gaarden Suderbo i Flade sogn, som hørte under herregaarden Bangsbo. Desværre er arkivalier fra dette gods gaaet tabt, og det har ikke været muligt i herredsarkivet at finde skifte efter Peder Christensen. Imidlertid ses han opført i en hartkornfortegnelse fra ca. 1790, hvori det oplyses, at gaarden Suderbo havde et hartkorn paa 4 tdr. 4 skpr.

I folketællingen 1801 for Suderbo figurerer Peder Christensen og hustru med børnene Christen, 15 aar, Peder, 13 aar, Jens Christian, 10 aar, Anne Cathrine, 8 aar, Lars Christian, 7 aar, og Christen, 1 aar gammel.

4. GENERATION.

Ane 8 Henrik Jensen Bering

er født den 31. august 1714 i Brandstrup præstegaard, Vindum sogn, og han døde 1770 i Barrit og blev begravet den 10. maj.

Han blev hjemmedøbt samme dag, som han fødtes, og derpaa fremstillet i Vindum kirke den 26. september. Daaben blev foretaget af sognepræst Niels Michelsen fra V. Velling, da faderen selv afstod fra at døbe sønnen, og faddere var hr. Niels Ottesen Vind fra Hinge, hr. Jacob From fra Torning, monsr. Hans Henriksen paa Skavngaard, hr. Jesper Aabyes kæreste fra Hoyberg og mademoiselle Anne Margrete Grave fra Hinge. Gudmoder til barnet var faderen Margrete Bering fra Bjerregrav.

Henrik Jensen Bering blev gift 1752 med

Ane 9 Mette Eriksdatter Herløv

Hun er født 1721 i Ølsted præstegaard, og hun døde efter 1789, hvilket aar hun nævnes som enke i Vejle. Hendes død er imidlertid forgæves søgt i kirkebøgerne her.

Hun blev døbt den 8. januar 1722 af provsten, og faddere var provsten fra Gammelby hr. Jørgen, studiosus Knud Biesche samt præsten fra Urlev hr. Jens og dennes hustru og datter.

Henrik Jensen Bering var i en aarrække forpagter paa godset Rosenvold i Stouby sogn. I 1760'erne kom han imidlertid til Barritskov gods, og her virkede han som forpagter indtil sin død 1770.

Henrik Jensen Bering og Mette Eriksdatter Herløv havde i deres ægteskab foruden sønnen Jens (ane 4), født 1761, bl.a. børnene Mette Sophie, født 1753, Elisabeth, født 1755, død 1772, Jane Ericke, født 1756, død 1773, og Mette Kirstine, født 1759, ugift, og i 1801 bosat hos Hans Lauritsen (ane 10) i Skanderborg.

Ane 10 Hans Lauritsen

er født ca. 1725 i Flemløse præstegaard, og han døde den 24. maj 1800 paa Slotsgrunden i Skanderborg.

Han blev gift, antagelig ca. 1770, med

Ane 11 Marie Dorthea Bertelsen

Hun er født 1746 i Kolding, og hun døde den 15. januar 1820 i Skanderborg.

Hun blev døbt den 29. oktober 1746, og faddere var fru ritmester Bülow, madame Panck, kancelliraad Roed, herredsfoged Lorents Bertelsen og pastor Antonie Bertelsen.

Hans Lauritsen ses i 1771 at have købt et nifags hus paa Gyden i Skanderborg for 100 rdr. Af det udstedte skøde fremgaar, at han da boede paa Sofiendahl i Høver. I 1776 solgte han atter huset for 130 rdr., og han betegnes nu fuldmægtig hos amtmanden over Skanderborg amt gehejmeraad von Woyda. Denne stilling som fuldmægtig paa amtskontoret beklædte han endnu 1787.

Hans Lauritsen maa imidlertid have været i amtmandens tjeneste paa et noget tidligere tidspunkt, og antagelig har han truffet sin tilkommende hustru under et tjenstligt besøg hos hendes fader, der var kirkeinspektør for Nørrejylland. Ihvertfald ses denne i et brev til amtmanden for Skanderborg amt, dateret den 10. juni 1765 i Nr. Stenderup, hvor kirkeinspektøren da boede, at have gjort en tilføjelse af følgende ordlyd: " P.S. Monsr. Lauritsen kom her frisk og vel i Gaar Eftermiddag Kl. to slet. Hand med os samtlig formelder voris underdanigste Respect".

I folketællingen 1787 for Slotsgrunden i Skanderup sogn ved Skanderborg er Hans Lauritsen opført som 63-aarig fuldmægtig paa amtskontoret, og han og hustruen havde da børnene Laurits, 14 aar, Ellen Margrete, 13 aar, Troels, 11 aar, Anton Frederik, 10 aar, Christian, 9 aar, Bartholomæus, 8 aar, Anne Marie, 5 aar, Hans, 3 aar, og Lorentz, 1 aar gammel. Endvidere nævnes Hans Lauritsens personale bestaaende af Rasmus Torsøe, 23 aar, informator, Jes Peter Kuhl, 33 aar, skriverkarl, Eske Bendixen, 18 aar, skriverdreng, Jørgen Christiansen, 35 aar, gaardskarl, samt Kirsten Herbst, Inger Nielsdatter og Ellen Sørensdatter, tjenestepiger.

I folketællingen 1801 er Hans Lauritsens enke Marie Dorthea Bertelsen opført som ejer og beboer af Slotsgaarden i Skanderborg. Hos hende boede da den yngste søn Lorentz, der iøvrigt senere blev jurist i København, hendes søster Axeline Christine, en logerende, nemlig Mette Kirstine Bering, og endelig fire tjenestefolk.

Ane 12 Christen Jensen

er født omkring 1710, hvor vides ikke, og han døde før 1789 paa gaarden Suderbo i Flade sogn, men hans død er forgæves søgt i sognets kirkebog.

Han blev gift ca. 1741, muligvis i Understed, med

Ane 13 Karen Jensdatter

Hun er født ca. 1723, utvivlsomt i Skibtved, Understed sogn, hvor hun ifølge fadderlisterne ved børnenes daab havde to brødre boende. Dette sogns kirkebog findes imidlertid først fra 1751, hvorfor det ikke er muligt at fastslaa hendes herkomst. Hun døde 1789 som enke paa gaarden Suderbo og blev begravet den 21. marts.

Christen Jensen var fæster af gaarden Suderbo, som senere overgik til sønnen. Gaarden hørte under Bangsbo gods, hvorfra ingen arkivalier er bevaret.

Ane 14 Peder Christensen

er født 1722 i Gærum, og han døde 1802 samme sted og blev begravet den 4. april.

Han blev døbt den 21. marts 1722, og faddere var Mette Nielsdatter, Maren Nielsdatter, Poul "i huset", Peder i Guddal og Niels Laursen.

Peder Christensen blev trolovet den 15. juni 1745 og derpaa gift i Gærum kirke med

Ane 15 Ane Christensdatter

Hun er født ca. 1723, men hendes fødsel og daab er forgæves søgt i pastoratet. Hun døde i maj 1763 i Gærum, hvorefter Peder Christensen indgik nyt ægteskab med Maren Jensdatter, der var født ca. 1727.

Af en hartkornfortegnelse fra ca. 1790 fremgaar det, at Peder Christensen var fæster af husmandsstedet Bakken i Gærum by, som havde et hartkorn paa 6 skpr. 3 fjdkr. 1 alb. og hørte under Bangsbo gods.

5. GENERATION.

Ane 16 Jens Jensen Bering

er født den 23. januar 1685 i Hjarup præstegaard, og han døde den 25. april 1727 i Brandstrup præstegaard og blev begravet den 6. maj. Ved dødsindførslen i kirkebogen oplyses det, at han døde "udi sit Studerekammer i sine Studeringer med sin Prædiken i Haanden".

Han blev hjemmedøbt den 29. januar 1695 og fremstillet i kirken den 4. februar samme aar; faddere var præsten hr. Peder, Margrethe Høring, Kirsten Bering og Anne Bering samt præsten hr. Knud fra Seest.

Jens Jensen Bering blev gift første gang den 4. oktober 1713 i Vindum kirke med

Ane 17 Elisabeth Henriksdatter Borck

Hun er født ca. 1681, antagelig et eller andet sted paa Sjælland, og hun døde 1720 i Brandstrup præstegaard, Vindum sogn, og blev begravet den 9. februar, hvorefter Jens Jensen Bering indgik nyt ægteskab med Birgitte Christensdatter Fussing, der efter Jens Jensen Berings død indgik nyt ægteskab med efterfølgeren i embedet Laurits Lassen.

Jens Jensen Bering bestod studentereksamen 1704 i Kolding og dimitteredes i 1710 som cand. theol. I nogle aar var han hører i Viborg, og han blev derpaa kaldet til sognepræst for menigheden i Vindum sogn.

Den 24. juli 1720 blev der afholdt skifte i boet efter Elisabeth Henriksdatter Borck mellem enkemanden og børnene Henrik, Jens, Mette, Johanne og Anne Marie. Af særlige effekter i boet kan nævnes: 1 guldarmbaand med spænder og laas, 1 guldring med diamant i, vurderet til 6 rdr., 1 guldring med ametyst, sat til 2 rdr., 2 treleds-guldringe, 2 andre guldringe, 1 emallieret ring, 1 par ørenringe, 1 sølvkande, som vejede 31½ lod, og som satte til 15 rdr., 5 sølvbægre, 3 sølvtumler, 14 sølvskeer, 1 hovedvandsæg, 1 sølvhaarnaal, 1 par sølvspænder, nogle knivskafter af sølv, 1 sølvbeslagen stok, 1 kobberbrændevinskedel, 1 kobberbryggerkedel, 5 store tinfade, 18 tintallerkener, nogle tinlysestager og tinkrus. Iøvrigt oplyste Jens Jensen Bering paa skiftet, at han endnu havde 12 rdr. tilgode hos provsten Otto Jensen i Grønbæk, som havde været auktionsleder ved en auktion den 10. marts 1710 i Levring præstegaard efter Elisabeth Henriksdatter Borcks sted-

fader Villads Sidenborgs død. De 12 rdr. var blevet tillagt Elisabeth Henriksdatter Borck som en del af hendes fædrene arv, men provsten Otto Jensen i Grønbæk havde endnu 10 aar efter auktionen ikke udbetalt Jens Jensen Bering beløbet, trods gentagne rykkerbreve. Boets samlede værdi blev herefter opgjort til 732 rdr., medens passiverne androg 241 rdr., saaledes at der blev 491 rdr. til deling mellem enkemanden og børnene. Heraf fik Jens Jensen Bering tillagt 245 rdr., medens hver søn fik 70 rdr. og hver datter 35 rdr.

Efter Jens Jensen Berings død blev der den 26. maj 1727 afholdt skifte mellem enken Birgitte Christensdatter Fussing og afdødes børn af to ægteskaber, nemlig fra første ægteskab børnene Henrik, født 1714, Mette, født 1715, Johanne, født 1716, og Jens, født 1717, (medens datteren Anne Marie maa være død forinden), og af andet ægteskab med enken børnene Elisabeth, født 1722, Christen, født 1723, Jens, født 1724, og Anders, født 1725. Paa skiftet oplystes det, at Jens Jensen Bering kort før sin død var blevet ejer af Brandstrup præstegaard, som sattes til 270 rdr., og som iøvrigt havde en besætning paa 7 heste, 5 stude, 1 tyr, 4 køer, 5 ungdskæpper, 1 kalv, 4 grise, 9 faar og 5 gæs. Blandt indboet i stuehuset nævnes 1 stueur, vurderet til 6 rdr., 1 jernkakkellovn, 1 ottekantet bord, 1 halvskæppe med initialerne H.B., 1 egetræsskrin med initialerne W.J.L.E.P., 1 brændevinskedel med laas, hat og piber og 1 bryggerkedel paa 1½ tøndes rum. Af mere værdifulde effekter nævnes 2 guldknapper, 1 guldamulet, 8 par tekopper, 4 spidsglas og en hel del sølvtøj, nemlig 1 29 lods sølvkande, vurderet til 14 rdr. 5 mk., 1 ottelods sølvbæger, 4 rdr. 2 mk., 1 sølvbæger med navnene Peder Bering og Elisabeth Schrøder indgraveret, 1 sølvbæger med Elisabeth Borcks navn paa, 1 sølvbæger med initialerne J.P.W og M.B.P., 1 dusin sølvskeer med initialerne N.C.F. og L.H.S., 3 sølvtoilere med initialerne A.S.M.P., 1 dusin sølvskeer med initialerne N.E.M.P., 4 sølvskeer med initialerne H.H.S.S. og K.S.P., 1 sølvske med navnet Sankt Petrus, 1 sølvske med initialerne H.H.E., 3 sølvskeer uden indgraving, 28 sølvknapper, 3 knive med sølvskafter, 1 federal med nogle foldeknive af sølv og 1 stenkrus med sølvlaag. Alt sølvtøjet vurderedes til en samlet værdi af 88 rdr.

Om afdødes garderobe hedder det, at den bestod af 1 præstekjortel af "kallemanches", 1 "sancære" af hjemmegjort stof, 1 kort klædes gangkjortel, 2 rejsekjortler af klæde, 1 slaabrok af stribet "kallemanches" med sølvspænder, 1 blommet silkenattrøje med metalknapper, 1 grønstribet attrøje af

silke, 1 "kallemanches" brystdug med 6 sølvknapper, 1 par sorte klædesbukser, 1 par sorte læderbukser, 1 par bukser af bukkeskind, 2 par sorte strømper, 1 præstekrave, 2 par vinger, 1 par læderhandsker, 1 klædeskabuds med fløjlsfôr, 1 par ørevarmere, 3 parykker, 1 par nye støvler, 1 par gamle støvler, 1 par ruslæders tøfler, 1 gammel kabuds, 1 læderlivbælte, 1 par knæspænder, 1 stok med sølvknap, 1 spanskrør med benknap, 2 par sorte vanter og 1 pibestob med sølvknap. Om afdødes bibliotek hedder det, at det bestod af 16 bøger i folio-størrelse, 32 bøger i kvartstørrelse, 22 i oktavstørrelse og 31 i duodesimostørrelse.

Boets samlede værdi opgjordes til 879 rdr., men da der var en del gæld, blev der blot 273 rdr. til deling arvingerne imellem.

Ane 18 Erik Mortensen Herløv

er født ca. 1684 i Aarhus domsogn, og han døde 1725 i Ølsted præstegaard.

Han var gift med

Ane 19 Else Jørgensdatter Biesche

Hun er født 1689 i Stouby præstegaard, og hun døde natten mellem den 23. og 24. november 1762 i Gammelby præstegaard.

Hun blev døbt den 19. december 1689; grevinde Sophie Amalie Krag bar hende til daaben, og faddere var præsten hr. Johan fra Nebsager, Hans Tulle fra Fyn, Mads von Baden Lauritsen fra Odense, farbroderen Poul Knudsen og præsten hr. Jacobs hustru fra Barrit.

Erik Mortensen Herløv bestod i 1699 studentereksamen i Aarhus og dimitteredes i 1704 som cand.theol. En tid var han hører i Aarhus, og i 1716 blev han derpaa kaldet til sognepræst for menigheden i Ølsted sogn, hvor han virkede indtil sin død. Han oversatte en del af Henrik Harders epigrammer og forfattede selv adskillige epigrammer paa latin, som imidlertid aldrig blev trykt. Endvidere var han oversætter af en bog, der udkom 1726 i København med titlen: "Joh.oveni latinske overskrifters tre første Bøger, udsatte paa danske Vers og med nogle Anmærkninger forklarede".

Efter Erik Mortensen Herløvs død blev der den 12. juli 1725 afholdt skifte i boet mellem enken og børnene Morten, Sophie Amalie, Mette, Ingeborg, Anne Marie og Johanne. Som formynder for de umyndige børn blev antaget farbroderen pastor Christen Herløv fra Hvirring samt sognepræsten Morten Munck

fra Gonsager, sognepræsten Knud Beeske fra Nebsager, sognepræst Laurits Thule fra Stouby-Hornum sogne samt sognepræst Andreas Tønboe Høstmark, faderens efterfølger i embedet i Ølsted sogn. Som lavværge for enken optraadte hendes fader provsten Jørgen Knudsen Beesche fra Bjerre herred.

Af skiftet fremgaar det, at præstegaardens bygninger vurderedes til 220 rdr., og at stuehuset, som var temmelig stort, var indrettet med storstue, dagligstue, skolestue, kakkelovnsstue, studerekammer, gæstekammer, køkken, bryggers, saltkammer, spisekammer, mælkekammer og ølkælder. Gaardens besætning bestod af 13 heste, vurderet til 62 rdr., 14 malkekøer, 48 rdr., 3 stude, 6 rdr., 5 kvier og 2 kalve, 16 faar, 1 vædder, 5 søer og 3 gamle gæs, medens der i gaardens jorder var udsaaet 5 tdr. rug, 9 tdr. byg, 19 tdr. havre og 1 td. 4 skpr. boghvede. Af værdier i boet kan iøvrigt nævnes 1 par gulddopper, 1 sølvkande, som vejede 60 lod og vurderedes til 29 rdr., 1 lille sølvblommeur, 1 sølvbæger m. laag, 2 smørbrikker og 1 saltkar af sølv, 13 sølvskeer, som vejede 40 lod og sattes til 20 rdr., 22 runde sølvknapper og 3 skjorteknapper, 1 rødt krus m. sølvlaag, et spanskrør med sølvknap, 1 stor brændevinskedel i kobber m. hat, laag og piber, vurderet til 18 rdr., 2 tinfade, 4 tinfiskefade og 18 tintallerkener, som alle bar initialerne J.K.S.B. og A.M.B. (afdødes svigerforældres initialer). Iøvrigt bestod Erik Mortensen Herløvs bibliotek af 23 bøger i folio, 53 bøger i quarto, 68 bøger i octavstørrelse og 62 i duodessimostørrelse, medens hans garderobe omfattede 1 gl. klædes "Samarie", 1 par løse vinger, 1 "Samarie" af stof, 1 gl. gangkjole af tyrkisk "Soelent", 1 sort klædes gangkjole, 1 sort klædes vest, 1 par sorte skindbukser, 1 par sorte plysbukser, 1 gl. fløjlskasket, 1 rejsehue besat med ræveskind, 1 graa "Sarsis" trøje, 1 par sko med messingspænder, 1 par tøfler, 1 "tobins" brystdug og 3 præstekraver.

Af korn paa loftet fandtes 7 tdr. rug, 3 tdr. byg, 3 tdr. og 4 skpr. malt samt 1 td. boghvede, hvilket alt i alt betragtedes som tilstrækkeligt til husholdningen indtil Mikkelsdag 1725. Herudover havde afdøde forskellige mindre tilgodehavender, saaledes 4 rdr. 2 mk. hos Michel Jørgensen i Bottrup for det foregaaende aars tiende, 2 rdr. hos Søren Korning i Ølsted for den ligprædiken, som han havde holdt over dennes hustru kort før pinse, 1 rdr. 4 mk. hos Jens Skovgaard i Ølsted for en ligprædiken over dennes afdøde fader samt forskellige andre beløb. Boets samlede aktiver kunne herefter opgøres til ialt 894 rdr.

Af gældsposter nævnes bl.a. 28 rdr. til præsten hr. Hans i Løsning, 66

rdr. til Jørgen Vinther i Nr. Aldum, hvortil kom 6 rdr. 4 mk. i renter, 112 rdr. til købmand Søren Brødstrup i Horsens, 6 rdr. til afdødes moder i Aarhus, 32 rdr. til afdødes kiste med beslag, 2 rdr. for at faa kisten malet og 16 rdr. til selve begravelsen, og et tilsvarende beløb paa 60 rdr., som enken ønskede tilsidesat af boets aktiver til brug for hendes begravelse, naar den tid kom. I folkelønninger skyldte afdøde 12 rdr. 4 mk. til avlskarlen, 10 rdr. til svenden Anders Sørensen, 3 rdr. til drengen Bertel Pedersen, 4 rdr. 4 mk. til indepiggen Anne Pedersdatter, 4 rdr. 4 mk. til udepiggen Anne Clemmensdatter, 2 rdr. 2 mk. til barnepiggen Maren Andersdatter, 2 rdr. 2 mk. til en anden pige og endelig 3 rdr. 2 mk. til afdødes yngste barns amme. Af skiftet fremgaar det iøvrigt, at 13 faar, 2 gl. køer og 2 svin den foregaaende vinter var "af Svagheder bortdøde og som er slagtede".

Boets samlede passiver androg 496 rdr., og der blev derefter 397 rdr. til deling arvingerne imellem, hvoraf enken tilkom 198 rdr., medens sønnen arvede 56 rdr. og hver af døtrene 28 rdr.

Efter Erik Mortensen Herløvs død indgik Else Jørgensdatter Biesche nyt ægteskab med Andreas Tonboe Høstmark, der samtidig overtog embedet som sognepræst i Ølsted og virkede her indtil 1743, da han døde 46 aar gammel. Else Jørgensdatter Biesche flyttede nu i sin alderdom til Gammelby, hvor hun var bosiddende indtil sin død.

Den 25. november 1762 afholdtes skifte efter Else Jørgensdatter Biesche mellem hendes børn af to ægteskaber, nemlig fra første ægteskab med Erik Mortensen Herløv børnene Mette (ane 9), gift med forpagter Henrik Bering paa Rosenvold, datteren Johanne, der var ugift, sønnen Morten, som var hospitalspræst i Ribe, datteren Anne Marie, gift med sr. Verner Ellerup paa Vennergaard, datteren Ingeborg Kirstine, gift med instrumentmager Hansen i København, og datteren Sophie Amalie, gift med sr. Schønberg i København, samt fra andet ægteskab med Andreas Tonboe Høstmark datteren Maren, gift med sr. Claudi paa Ørumgaard, og datteren Anne, gift med hr. Wibe, sognepræst for Malt-Føvling sogne.

Paa skiftet fremlagdes et testamente, udfærdiget af Else Jørgensdatter Biesche med følgende indledning:

"Siden den Trofaste Gud har ved denne min høye Alder forlenet mig med saa megen Helbred, at jeg end kand med goed Eftertanke disponere mine Sager og giøre rede for mit Boes Tilstand og tillige har ført mig til Betragt-

ning om mit forestaaende Endeligt som vel sluttelig ey kand være langt borte, saa har jeg holdt det for høyt nyttigt, ja nødvendigst at forfatte en ordentlig Specifikation paa hvad mine Børn, enten allerede til denne Dags Datum haver bekommet af mig, eller herefter maatte bekomme af mig, og samme Specifikation paa dette Papir heneden at anføre ..."

Om datteren Mette oplyser Else Jørgensdatter Biesche i testamentet, at hun havde modtaget:

- "1. Reede penge contant 166 rdr. 4 mk.
2. Til Brudeklæder leveret hende 100 rdr.
3. Til hendes Bryllups og Velkomsts Bekostninger haver jeg udlagt det allermindste 50 rdr.
4. Et Sengested med grøn Maqvais Omhæng, 1 Overdyne af Skind overtrukken med Cartun, 2 nye Bolsters Underdyner, 1 Bolsters Hovedpude, 2 Kram Olmerdugshovedpuder til en værdi af i det ringeste 57 rdr.
5. Et Par fine Lagner, 5 rdr.
6. Et Par Blaargarnslagner, 1 rdr.
7. Et Par fine Pudevaar, 2 rdr.
8. En Drejelsdug m. 12 Servietter, meget gode, af Værdi 7 rdr.
9. En Blaargarnsdrejelsdug m. 12 Servietter af i det allermindste 3½ rdr.
10. Sex Stole m. rød Læder, 5 rdr.
11. En nye Egedragkiste m. Beslag og Laas af Værdi 10 rdr.
12. En Messingcaffekande, 1 rdr.
13. En Caffe-qværn, 1 rdr.
14. Et Bord med Eskeblad, 3 rdr. 2 mk.

Nb. For de Aaringer bemte (bemeldte) min Datter Mette var hos mig, har hun ikke det ringeste at fordre (ifald hun ville paastaa noget) eftersom jeg hverken har begiæret hende til nogen Tieneste, ey heller har hun været nægtet Frihed af mig til at søge sit Brød, hvor hun ville og kunde, men jeg i samme Tid hun haver været hos mig, har forsynet hende med Føde og Klæde, saa og givet hende aarlig Hør som hun spandt og tilberedte for sig selv, og ikke for mig".

Iøvrigt indeholdt boet blot nogle enkelte møbler, et gælds-brev fra sønnen Morten, lydende paa 100 rdr. og dateret 1760, samt en obligation fra kancelliraad Hvass til Tirsbæk, dateret 1761, og lydende paa 1600 rdr., som var en del af betalingen for det jordegods i Stouby sogn, som Else Jørgensdatter Biesche samme aar havde solgt til ham.

Det samlede overskud i boet var paa ikke mindre end 1050 rdr., som fordeltes med 232 rdr. til sønnen Morten og 116 rdr. til hver af de syv døtre.

Ane 20 Laurits Hansen

er født sidst i september 1685 i Flemløse præstegaard, og han døde den 6. juni 1738 samme sted.

Han blev gift den 23. november 1714 med

Ane 21 Anne Marie Bertelsdatter

der var præstedatter fra Assens. Hun flyttede efter mandens død til sin fødeby, hvor hun døde den 20. juni 1740 og begravedes den 27. juni samme aar i Assens kirke.

Laurits Hansen tog studentereksamen og blev cand.theol. I 1711 blev han kapellan hos faderen i Flemløse, og ved faderens død 1719 overtog han embedet som sognepræst her, hvor han virkede indtil sin død. Det efter ham afholdte skifte viser, at han var temmelig velhavende, idet boet opgjordes til 3627 rdr.

Laurits Hansen og Anne Marie Bertelsdatter havde i deres ægteskab 11 børn, hvoraf imidlertid de 6 døde som smaa. De øvrige 5 kendes fra et skifte, der den 10. oktober 1789 afholdtes efter een af dem, nemlig kgl. vejer og maaler Bertel Lauritsen i Vejle, der døde barnløs, hvorfor hans 4 søskende skulle arve ham. Her nævnes søsteren Birgitte Cathrine, gift med sognepræst hr. Andreas Engberg til Flødstrup paa Fyn, søsteren Sophie Amalie, gift med præsten hr. Wichmand i Flemløse, broderen Hans Lauritsen (ane 10) i Skanderborg, og søsteren Christiane Lovise, gift med den tidligere hospitalsforstander Holmer i Odense.

Ane 22 Troels Bertelsen

er født 1709 i Roost, Arrild sogn, og han døde den 16. juni 1792 i Eldrup, Tolstrup sogn, og blev begravet den 27. juni.

Han blev gift den 27. maj 1739 i Trinitatis kirke i København med

Ane 23 Ellen Margrete Bang

Hun er født ca. 1711, hvor vides ikke, og hun døde 1787 i Eldrup og blev

Af andre dokumenter fra samme mappe kan nævnes en specifikation fra prokurator Ingerslev over de i boet værende guld- og sølveffekter, som var blevet prøvet, vejjet og vurderet af guldsmed Mourits Angel i Horsens. Det drejede sig bl.a. om 1 emaljeret guldsmykke til hals og arme, vurderet til 28 rdr., 1 halstour med sorte granater indfattet i sølv og forgyldt, 1 toleds guldring, 2 enkle guldringe, hvoraf den ene havde været emaljeret, 1 par mindre guldringe, 1 par beskadigede guldhager, 1 par forgyldte sølvhager, 1 forgyldt kæde, 1 forgyldt sølvtedaase, 1 sølvkæde m. krog, 1 par sølvskospænder m. jernhjerter, 1 par sølvspænder til strømpebaand, 1 par sølvhægter, 2 forgyldte sølvbægre m. laag, der ialt vejede 45 lod og vurderedes til 25 rdr., 1 stor sølvtumling, 1 hovedvandsæg m. balsambøsse, 1 sølvtandstikker, 1 potage suppeske, 1 oval suppekop i sølv, 6 spiseskeer af københavnsk sølv, 5 spiseskeer af almindeligt sølv, 6 ældre skeer med initialerne T.B., 12 sølvteskeer, 1 sølvsukkerklemme, 1 par sølvskospænder med sølvhjerter og endelig 1 par snespænder med jernhjerter. Iøvrigt vurderedes samtlige guld- og sølveffekter til ialt 132 rdr.

Ane 28 Christen Poulsen

der var fæster af ejendommen Bakken i Gærum sogn, som hørte under Bangsbo, døde i august 1740 paa Bakken, 49 aar gammel.

Han var gift med

Ane 29 Kirsten Pedersdatter

der døde ved aarsskiftet 1767-1768 paa Bakken og blev begravet den 1. januar 1768.

Udover det ovenfor oplyste vides intet om ægteparret og deres herkomst. Det er muligt, at Christen Poulsen var en søn af den Poul Nielsen i Sdr. Revdal, Gærum sogn, der døde 1732, 90 aar gammel, men dette vides ikke.

6. GENERATION.

Ane 32 Jens Pedersen Velling

er født ca. 1639, antagelig i V. Velling øst for Viborg, og han døde den 29. marts 1696 i Hjarup præstegaard og blev begravet den 7. april.

Han blev gift ca. 1663 med

Ane 33 Mette Pedersdatter Bering

men vielsen er forgæves søgt i Ø. Snede sogns kirkebog.

Mette Pedersdatter Bering er født i januar 1644 i Ø. Snede præstegaard, og hun døde 1709 i Hjarup præstegaard og blev begravet den 29. oktober.

Jens Pedersen Velling, hvis herkomst ikke kendes, var indtil sin død sognepræst for menighederne i Hjarup og Vamdrup sogne. Embedet blev herefter overtaget af sønnen Peder.

Efter Jens Pedersen Vellings død blev der ikke umiddelbart afholdt skifte, idet provsten Niels Pedersen Kragelund i Lejrskov, som skulle lede skiftet, var syg og sengeliggende. Nogle aar efter døde provsten, og en ny provst udnævntes, men stadig skete der ingenting, hvorfor Jens Pedersen Vellings sønner Peder og Jens samt døtrene Anne og Vita i 1707 sendte følgende brev til den nye provst, idet de fandt, at der nu burde afholdes skifte efter faderen:

"Velærværdige Hr. Præposite Hr. Anders Horne.

Det er Eders Velærværdighed forhen vitterligt at efter vores sal. Fader Hr. Jens Pedersen Velling, fordem Sognepræst for Hjarup-Vamdrup Menigheder, som Anno 1696 saligen i Herren er hensovet, er ikke tilforn blevet holdet Skifte af den velærværdige høylærde nu sal. Mand Mag. Niels Pedersen Kragelund, som da var Proust i Aandst herred hvorover voris kære Moder Mette Pedersdatter Bering, haver siden hendes sal. Mands Død siddet i uskiftet Boe, i den halve Rytterbondegaard, som hendes nu sal. Mand i hans Lifestid, formedelst at Præstegaarden var øde og uopbyggt, med hende beboede, hvor hun haver ernæret sig og hendes faderløse Børn (undtagen dem som var komne til Brød og dem som andetsteds tjente og sig opholde) af Gaardens Avling og den Aftægt, som hun nyder af Kaldet, og imidlertid consumeret mesten af det Boskab og Løsøre, som den sal. Mand efterlod; men som bemelte vores kiære Moder nu haver afstaaet Gaarden for Poul Christensen og hendes Dat-

ter Leene som allerede haver Gaarden i fæste og i Possession saa ville det blive os andre den. sal. Mands Arvinger til præjudice om ey den sal. Mands i Stervboen efterladte Gods, som Ryttergaarden ey vedkommer, og samtl. Arvinger tilhører blev med første af vedkommende Øvrighedspersoner lovlig skiftet og delet, hvorfor vi underskrevne bemelte sal. Mands Arvinger ere tjenstlig begierende, at Eders Velærværdighed, som er Proust i Herredet med tvende af Eders Herredsbrødre vil paatage Eder den Møje Skiftet efter vores sal. Fader nu at forrette. Skulle nogen imod Forhaabning derpaa gjøre Prætention af Skiftet ey tilforn er holdet, og derfor nu maa holdes, skal det ey komme Eders Velærværdighed til Ansvar, men vi samtl. Arvinger lover at holde Eders Velærværdighed for den Sag skadesløs, som vi og ere forsikrede at Eders Velærværdighed Skiftet forsvarligen vil administrere. Iøvrigt overleveres Eders Velærværdighed i Guds Prætention af Eders Velærværdigheds tjenestberedviligste ..."

Som nævnt i brevet havde Mette Pedersdatter Bering afstaaet fæstet paa den halve ryttergaard til datteren Lene og dennes mand, hvorfor de øvrige arvinger ønskede skiftet afholdt. I mellemtiden døde imidlertid ogsaa Mette Pedersdatter Bering, og først sidst paa aaret 1709 afholdtes det endelige skifte, hvoraf fremgaar, at Jens Pedersen Velling og hustru bl.a. havde børnene: Peder, der havde overtaget embedet som præst i Hjarup og Vamdrup sogne, Jens (ane 16), der da var studerende, datteren Margrete, som var gift med A. Schive og bosat i Bjerregrav, datteren Lene, som var gift med Poul Christensen, der havde overtaget fæstet paa den halve ryttergaard, og endelig de ugifte døtre Anne, Maren, Vita og Dorethe. Af mere værdifulde effekter nævnes paa skiftet 1 sølvkande paa 47 lod med Jens Pedersen Velling og hustrus navne indgraveret i laaget, vurderet til 23 rdr., 1 sølvbæger med initialerne J.P.W. og M.P.B., 7 sølvskeer, hvoraf den ene var forgyldt, 1 gl. kobberbryggerkedel paa 2 tdrs. rum, vurderet til 8 rdr., 1 gl. brændevinskedel m. hat og piber, 4 rdr., nogle mindre kobberkedler og - fade, 4 messinglysestager, 2 ottekantede og 1 stort messingfad, nogle messing sengebækkener, 2 store tinfade, 3 runde tinfade af krontin, 28 fade og tallerkener i tin, 1 stor jernbilæggerkakkellovn, 1 langt egetræsbord "med 4 drejede piller og fyrretræsfod med skuffer under og laasetøj i", iøvrigt vurderet til 2 rdr., 1 bogskab i studerekammeret, 2 beslagne egetræskister, 4 billedkister, 3 egetræs sengesteder m. ca. 40 stk. sengeklæder, mest i olmerdug og linned, 22 stk. duge, lagner og puder samt i staldene en besæt-

ning paa 1 ko, 1 stud, 2 ungstude, 1 kvie, 1 hesteplag, 6 faar, 1 galt og 1 so. Boets samlede værdi opgjordes til 246 rdr.

Om Jens Pedersen Vellings bogsamling hedder det, at de faa bøger, som han havde efterladt sig, af de øvrige arvinger var givet til den yngste søn Jens, som iøvrigt herudover paa skiftet fik tillagt sølvbægeret med initialer, en gammel kobberkedel, brændevinskedelen m. hat og piber, et rødmalet skrin, et klædeskab, et bogskab, to mælkeskabe, egetræsbordet, bilæggerkakkelovnen, en sort stud, to ungstude og seks faar, hvilket ialt vurderedes til 42 rdr.

Ane 34 Henrik Borck

har ikke nærmere kunnet identificeres. Ifølge Wibergs præstehistorie skal han have været identisk med Henrik Borck, herre til Clemmestrup paa Sjælland, men her synes ikke at have levet nogen person af dette navn. Det er dog muligt, at han var identisk med den Henrik Pedersen Borck, der den 12. februar 1695 optraadte paa Viborg magistrats vegne, men dette lader sig ikke bevise.

Derimod kendes Henrik Borcks hustru

Ane 35 Maren Michelsdatter

der efter hans død i aaret 1700 indgik nyt ægteskab med præsten Villads Clausen Sidenborg i Levring, der døde den 11. september 1709 i Levring præstegaard.

Ane 36 Morten Christensen Herløv

er født ca. 1640, antagelig i Raklev præstegaard paa Sjælland, og han døde den 12. april 1691 i Aarhus.

Han var gift med

Ane 37 Sophie Amalie Weitz

Hun maa være født ca. 1665, antagelig i Sorø, og hun døde 1732.

Morten Christensen Herløv tog studentereksamen i Kalundborg 1660, hvorpaa han begyndte at læse teologi. I 1668 blev han kaldet til præst for menighederne i Korsør og Taarnborg sogne, og aaret efter ses han at have ta-

get sin magistergrad. I 1682 blev han provst i herredet, og i 1684 flyttede familien derpaa til Aarhus, hvor han blev præst ved Aarhus domkirke.

Af Kirkehistoriske Samlinger fremgaar det, at Morten Christensen Herløv i 1670 ansøgte om at maatte nyde kongetienden af Taarnborg, idet tienden af Vemmelev paa 4 pund korn som tidligere havde tilhørt embedet, nogle aar forinden var blevet bortfæstet til raadmand Hans Jørgensen i Korsør. I 1671 forelaa kongens accept herpaa, og aaret efter søgte Morten Christensen Herløv derpaa at maatte nyde tienden paa livstid. Iøvrigt ses han allerede i 1669 at have ansøgt biskoppen om tilladelse til at flytte sin kapellan, der boede i Taarnborg, til Korsør, idet det var for besværligt for baade ham og menigheden at have kapellanen boende i Taarnborg. Dette accepteredes, og kort efter udfærdigedes en meget udførlig kontrakt mellem paa den ene side Morten Christensen Herløv og hans kapellan og paa den anden side biskoppen vedrørende kapellanens tjenesteforhold og aflønning. Endelig ses han i 1677 at have ansøgt om at faa kirkens tiende af Taarnborg, som en ældre mand i sognet havde i fæste, overgivet embedet, naar fæstet blev ledigt.

Ane 38 Jørgen Knudsen Biesche

hvis navn ogsaa staves Beeske eller Bieske, er født ca. 1660 i Gamtofte paa Fyn, og han døde den 7. august 1732 i Stouby præstegaard.

Han var gift med

Ane 39 Anne Marie Ernsdatter von Baden

af Stouby præstegaard, der døde den 30. maj 1731 her.

Jørgen Knudsen Biesche overtog i forbindelse med ægteskabets indgaaelse efter svigerfaderen embedet som sognepræst for Stouby og Hornum menigheder, til hvilket embede han ses at være blevet kaldet den 11. juni 1685. Den 6. maj 1711 udnævntes han til provst for Bjerge herred. Et par aar før hans død overtoges embedet af svigersønnen Niels Rømer.

Den 12. juli 1731 blev der i præstegaarden afholdt skifte efter Anne Marie Ernsdatter von Baden mellem enkemanden og børnene Else (ane 19), der da var gift med præsten Andreas Høstmark i Ølsted, Johanne, gift med den nyindsatte sognepræst i Stouby-Hornum Niels Rømer, Knud, der var død, som tidligere havde været præst for Nebsager-Bjerre menigheder, og som havde efterladt sig datteren Anne, der boede hos farfaderen, og for hvem som vær-

ge antoges præsten Hans Thorning fra Nebsager.

Af skiftet fremgaar det, at Jørgen Knudsen Biesche var endog særdeles velhavende. Blandt mere værdifuldt løsøre i præstegaarden nævnes 1 sølvkande med hans og hustruens initialer af 112 lods vægt og vurderet til 56 rdr., 1 64 lods sølvkande til 32 rdr., 1 mindre forgyldt sølvkande til 17 rdr., 1 57 lods sølvskaal m. laag til 28 rdr., 3 sølvtomler, 1 potageske, 5 smaa skeer med afdødes navn og aarstallet 1720 indgraveret, 5 andre sølvskeer, 1 rødt krus med sølvlaag, 19 tinfade, 48 tintallerkener, 12 læderstole, 2 spejle og diverse "kontrafejer" forestillende henholdsvis afdødes fader, far-fader, farmoder, madame Vinstrup, kong Christian V og dronning Charlotte Amalie.

Ogsaa gaardens besætning var imponerende, idet den bestod af 15 heste, 21 stude, 11 køer, 16 stk. ungkreaturer, 7 kalve, 65 faar og lam og 27 svin, en efter den tids forhold endda overordentlig stor besætning. Af korn paa loftet fandtes nok til forbruget indtil Mikkelsdag, og iøvrigt oplystes, at svigersønnen og efterfølgeren i embedet Niels Rømer ifølge en oprettet kontrakt til svigerfaderen og hustruens søskende af den kommende avl skulle aflevere 28 tdr. rug, 39 tdr. byg og 74 tdr. havre.

Løsøre og besætning vurderedes til ialt 693 rdr., og hertil kom nu Jørgen Knudsen Biesches ejendomme, som bestod af 2 gaarde i Gammelby paa 10 tdr. hartkorn og vurderet til 511 rdr., 2 gaarde i Hørup paa 11 tdr. hartkorn, sat til 530 rdr., 1 gaard i Belle paa 8 tdr. hartkorn, vurderet til 325 rdr. og endelig et hus i Stouby til 50 rdr.

Herudover havde Jørgen Knudsen Biesche temmelig store udestaaende fordringer. Niels Lauritsen von Baden i Bisholt skyldte ham saaledes 333 rdr., og hertil kom bl.a. 50 rdr. hos Peder Billeskov i Engum, 64 rdr. hos forpagter Johan Kopp paa Ørumgaard, 38 rdr. hos præsten Oluf Rasch i Urlev, 42 rdr. hos præsten Hans Thorning i Nebsager, 20 rdr. hos præsten Mads Sommer i Bjerre, 10 rdr., som han havde tilgode for en ligprædiken over afdøde hr. Jens Søbørg i Skjolde, og endelig 3 rdr. hos degnen i Urlev.

Efter at der var blevet afholdt auktion over en del af løsøret blev boets samlede værdi opgjort til 2863 rdr., medens gælden blot udgjorde 531 rdr., hvoriblandt 91 rdr. til afdødes begravelse. Hertil kom omkostningerne i forbindelse med afholdelse af skifte og auktion paa ialt 79 rdr., og der blev saaledes 2252 rdr. til deling arvingerne imellem. Heraf tilkom enke-manden halvparten, medens den øvrige halvpart fordeltes mellem børnene, af

hvilke datteren Else (ane 19) fik tillagt 187 rdr. i mødrene arv.

Ane 40 Hans Lauritsen

er født 1647 i Odense, og han døde den 14. november 1719 i Flemløse.

Han var gift med

Ane 41 Karen Jørgensdatter Vichmand

der fødtes 1659 i Odense. Hun døde før 1719, hvornaar vides dog ikke, og Hans Lauritsen indgik derpaa nyt ægteskab. Navnet paa hans anden hustru kendes ikke, men det vides, at hun blev begravet den 7. marts 1738.

Hans Lauritsen var først rektor ved latinskolen i Assens og blev derpaa i 1678 kaldet til sognepræst i Flemløse, hvor han virkede indtil sin død og iøvrigt efterfulgtes af sønnen Laurits (ane 20).

Imellem Hans Lauritsens efterladte papirer er fundet et af ham selv beskrevet ark papir, hvorpaa han meddeler, at han har ansøgt generalløjtnant Adam Frederik Trampe om tilladelse til at lade opsætte et epitafium i Flemløse kirke for sig og sin hustru samt til i kirken at lade opmure en begravelse, "hvor de (han og hustruen) efter Sjælenes Annæmmelse i Guds Haand og gjemme agter at nyde Legemernes Ro og Hvile indtil baade Sjælenes og Legemernes ærefulde Samling paa den yderste Dag ..." Herudover skulle epitafiet indeholde hans data samt et nærmere specificeret firliniet vers. Hvis et saadant epitafium i sin tid er blevet opsat i kirken, er det senere blevet fjernet igen, ihvertfald kendes i dag intet hertil.

Ane 42 Bertel Ludvigsen

er født den 24. august 1638 i Vor Frue sogn i Odense, og han døde den 20. december 1719 i Assens; i hvis kirke der findes et epitafium over ham.

Han var gift første gang med præsten i Assens Niels Madsen Sass' enke Marie Poulsdatter. Hun døde imidlertid den 2. juni 1667, hvorpaa han indgik nyt ægteskab den 16. april 1678 i Odense med

Ane 43 Birgitte Christensdatter Luja

Hun er født ca. 1660 i Odense, og hun døde 1722 i Assens og blev begravet den 11. december i kirken.

Bertel Ludvigsen bestod studentereksamen i Odense 1657, hvorpaa han blandt andet studerede tre aar i udlandet. I 1665 blev han kaldet til sognepræst for menighederne i Assens og Kærum, og i 1675 udnævntes han til provst for Baag herred. Ved en fundats oprettet 1708 skænkede han 100 rdr. til de fattige i Assens. Han efterfulgtes i embedet af sønnen Ludvig.

Ane 44 Lorentz Bertelsen

er født ca. 1682 i Roost, Arrild sogn, og han døde ca. 1752 i Tyrstrup præstegaard hos sønnen Antonius Bertelsen, der var præst her.

Han blev gift den 7. juni 1708 i Aastrup præstegaard med

Ane 45 Anna Cathrina Monrad

Hun er født 1680 i Aastrup præstegaard, og hun døde 1757 hos sønnen i Tyrstrup præstegaard.

Lorentz Bertelsen nævnes allerede 1707 som medhjælper hos faderen, der var herredsfoged i Nr. Rangstrup herred og bosat i Roost by i Arrild sogn. Kort efter overtog Lorentz Bertelsen selv embedet, som han røgtede indtil 1746, da han tog sin afsked og sammen med hustruen flyttede til sønnen Antonius Bertelsen i Tyrstrup.

Lorentz Bertelsen og hustru havde i deres ægteskab foruden nævnte søn Antonius endvidere børnene Troels (ane 22), Peder, der var sognepræst for Gl. Haderslev menighed, og Johannes, som var amtsforvalter paa Falster, samt endvidere Bartholomæus, der den 25. maj 1759 blev adlet med navnet Cederfeld de Simonsen. Sidstnævntes sønnesøn provst Cederfeld de Simonsen har i en afhandling, der er trykt i genealogisk tidsskrift 1914, fortalt om Lorenz Bertelsen og Anna Cathrina Monrad, at de beboede en gældbetyngt bondegaard i Roost, og at herredsfogedembedets indtægter blot beløb sig til 130 rdr., hvilken sum imidlertid reduceredes yderligere paa grund af de trykkende skatter, som netop i de aar voksede til utrolig højde paa grund af Danmarks deltagelse i Den store Nordiske Krig 1709-1720. For Lorenz Bertelsen og hustru, som i perioden 1709-1718 fik fem sønner, var det en trang tid rent økonomisk, og det var ikke muligt at anvende ret meget paa børnenes opdragelse. Ikke desto mindre blev der dog holdt huslærer til børnene, antagelig fallerede studenter, som tjente for en ringe løn. Om en af dem udtaler Bartholomæus Bertelsen selv i en desværre kun paabegyndt selvbiografi: "En simpel Skole-

holder med en vissnen Haand lærte mig at læse, ligeledes noget af Katekismus samt at eftermale Bogstaverne. Højere og mere filosofiske Begreber om Verdensbygningen end han selv var i Besiddelse af, kunne han ikke meddele mig. Selv hans Begreber om det guddommelige Væsen var kun sanselige. Uvejrr, Torden og Lynild var efter hans Mening Udladninger af en fortørnet og fornærmet Guddom".

7. GENERATION

Ane 66 Peder Pedersen Bering

er født ca. 1613 i Viborg, og han døde antagelig sidst paa aaret 1658 eller først paa aaret 1659 i Ø. Snede.

Han var gift med

Ane 67 Maren Madsdatter

hvis herkomst ikke kendes. Hun er født ca. 1622 og hun døde i aaret 1652, hvorefter Peder Pedersen Bering giftede sig med Ane Lauritsdatter, en datter af Laurits Lauritsen i Vejle.

Peder Pedersen Bering var student fra Viborg i 1633 og læste derefter teologi. Senest 1638 blev han kaldet til sognepræst i Ø. Snede, og i 1647 blev han magister. Han virkede nu som sognepræst i Ø. Snede indtil sin død. Det maa iøvrigt antages, at han var en af de mange præster, der mistede livet under Svenskekrigene.

I aaret 1645 var Peder Pedersen Bering kraftig impliceret i en strid om besættelsen af det fede embede som sognepræst ved Sortebrødre kirke i Viborg. I januar 1645 var magister Peder Pedersen, der indtil da havde beklædt embedet, afgaaet ved døden, og en ny præst skulle nu kaldes i embedet. Som kandidater meldte sig Jens Ostenfeldt, der var søn af den ene af Viborgs to borgmestre, Peder Ostenfeldt, og Peder Pedersen Bering, som var søn af byens anden borgmester, Peder Pedersen Bering. Det udviklede sig til en temmelig voldsom strid de to borgmestre imellem, men borgmester Ostenfeldt gik af med sejren, og hans søn fik embedet, medens Peder Pedersen Bering maatte blive i Ø. Snede.

Nøjagtig hvor mange børn Peder Pedersen Bering havde i sine to ægteskaber, vides ikke. Han havde dog ihvertfald tre døtre, nemlig Mette (ane 33), Anne og Margrete. Margrete blev gift med borgmesteren i Horsens, medens Anne gennem sit ægteskab med visitere Jonas Svendsen (Halmstad) i Horsens i sommeren 1681 blev moder til den senere saa berømte søfarer og opdagelsesrejsende Vitus Bering, som iøvrigt opkaldtes efter sin grandonkel, kgl. historiograf Vitus Bering.

Ane 72 Christen Christensen Herløv

hvis herkomst ikke kendes, døde 1654 i Raklev paa Sjælland.

Han var gift med

Ane 73 Mette Clausdatter

der muligvis ved ægteskabets indgaaelse var enke efter den forrige præst i Raklev, Morten Pedersen Riber. Heller ikke om hendes herkomst vides noget. Christen Christensen Herløv immatrikuleredes ved Københavns universitet i 1628. I 1632 nævnes han som hører ved Metropolitanskolen, idet han da tog baccalauergraden, og i 1635 blev han ansat som rektor ved latinskolen i Slangerup. I 1639 blev han derpaa kaldet til sognepræst i Raklev, hvor han virkede indtil sin død. Ifølge en oprettet fundats gav han 100 rdr. til de fattige i sognet og 50 rdr. til Slangerup skole.

Ane 74 Hiyronimus Weitz

er født den 24. marts 1606 i Hohenkirschen, Thüringen i Tyskland, som søn af Frederich Weitz og hustru Anna Specht, om hvilket ægtepar dog intet vides. Han døde 1679 hos svigersønnen i Korsør.

Hiyronimus Weitz var gift med

Ane 75 Dorothea Friis

der ved ægteskabets indgaaelse var enke efter Albrecht Schowert, der døde 1650. Om hendes herkomst vides intet, men hun formodes at have været en datter af renteskriver Sigfrid Friis.

Hiyronimus Weitz blev efter at have fuldendt sin universitetsuddannelse ansat som hovmester hos nogle baroner. I 1642 fik han bestalling som præceptor for de slesvigske prinser Frantz Phillip og Hans Bogislav, og en tid opholdt han sig i Sorø sammen med dem. Derefter drog han til Rostock, men i 1650 blev han lærer for kong Frederik III's sønner. I 1653 tog han magistergraden ved Sorø akademi, og fra 1663 til 1665 nævnes han herefter som professor samme sted.

Ane 76 Knud Poulsen Beeske

er født den 14. oktober 1621 i Assens, og han døde 1701 i Gamtofte.

Han blev gift den 22. oktober 1648 i Assens med

Ane 77 Johanne Madsdatter Sass

der var en datter af den tidligere sognepræst i Assens. Vielsen blev iøvrigt foretaget af hendes farbroder, provsten Niels Sass. Johanne Madsdatter Sass døde 1704 i Gamtofte.

Knud Poulsen Beeske tog studentereksamen 1643 fra Odense gymnasium og ordineredes i 1647 som præst for Gamtofte menighed. Omkring 1680 blev sønnen Mads hjælpepræst hos faderen, men han døde 1685 af stærk fedme, hvorefter Knud Poulsen Beeske som hjælpepræst fik sin yngre søn Hans. Sidstnævnte og dennes hustru fandt imidlertid, at den gamle fader levede for længe, og det fortælles, at de paa enhver tænkelig maade tilføjede den gamle præst stor fortræd. Da faderen i 1701 laa paa sit yderste, skal sønnen Hans være kommet ind til ham i sygeværelset, og da han saa, at det lakkede mod enden med faderen, skal han have sagt: "Nu faar jeg herefter to brød i ovnen i stedet for eet." Dertil svarede faderen: "Du skal ikke længe have det fornødent." Sønnen Hans døde da ogsaa 4-5 uger efter faderen, der saaledes ikke efterfulgtes i embedet af en søn, men derimod af Jørgen Marcusen Bilefeldt, der 1701 kaldtes til sognepræst i Gamtofte.

Endnu medens Knud Poulsen Beeske og hustru levede, lod de udfærdige et gravmæle, som nu findes i Gamtofte kirkes midtergang.

Ane 78 Laurits Ernstsens von Baden

er født 1626 i Horsens, og han døde den 24. august 1689 i Stouby præstegaard.

Han var gift første gang med Anne Lasdatter, en datter af borgmester Las Jensen i Varde, og efter hendes død blev han gift anden gang ca. 1660 med

Ane 79 Else Cathrine Jensdatter Jerlø

der vist nok var borgmesterdatter fra Bogense. Da hun døde, efter at have født ham to sønner og to døtre, giftede han sig tredje gang med en enke fra Odense, Anna Berntsdatter, der først døde den 17. maj 1698 i Hesselager.

Laurits Ernstsens von Baden blev i september 1639 sat i Herlufsholm skole, hvorfra han i 1645 blev student. I 1648 tog han teologisk embedseksamen i København, og samme aar blev han, kun 22 aar gammel, rektor ved latinskolen i Horsens. Aaret efter tog han magistergraden, og allerede den 27. januar

1650 blev han af Christian IV's fordrevne hustru Kirsten Munk til Boller, kaldet til sognepræst for menighederne i Stouby og Hornum sogne, hvor han virkede indtil sin død.

Under Svenskekrigen 1657, da Jylland atter blev hærget af fjenden, sendte Laurits Ernstsens von Baden for en sikkerheds skyld al sit gods over til Vejlbj præstegaard paa Fyn. Det blev imidlertid hans ulykke, for en mand ved navn Søren Pedersen, der vel maa have set transporten undervejs, benyttede sig af lejligheden til at røve og bortføre "nogle snese Læs Gods foruden Sølv", som der staar i den klage, som adelsmanden Sten Bille indsendte paa præstens vegne.

I 1670 udgav Laurits Ernstsens von Baden iøvrigt en lille andagtsbog, som han kaldte: "Himmel-Stie, det er en liden Underviisning om at søge Livsens Vej oven til, paa det at man kan flye Helvedet nedentil". Bogen, der var tilegnet Christian V's dronning Charlotte Amalie, udkom i fem udgaver og maa saaledes have været temmelig meget læst paa den tid.

Et par aar før sin død, nemlig den 25. januar 1687, lod Laurits Ernstsens von Baden hele sit bibliotek sælge ved auktion, hvilket kunne tyde paa, at hans økonomiske forhold ikke har været alt for gode. Biblioteket udgjorde iøvrigt 350 bøger, nemlig 53 i folio, 85 i kvart, 172 i octav og 40 i duodecima-størrelse.

Laurits Ernstsens von Baden blev efterfulgt i embedet som sognepræst af svigersønnen Jørgen Knudsen Beesche (ane 38).

Ane 82 Jørgen Wichmand

er født ca. 1615 i Odense, og han døde den 27. maj 1680 samme sted.

Han blev gift første gang ca. 1640 med

Ane 83 Ingeborg Pedersdatter Balslev

Hun er født ca. 1618 i Odense, og hun døde 1660 samme sted og blev begravet den 3. august, hvorefter Jørgen Wichmand giftede sig anden gang med Mette Knudsdatter Blankenborg, der var født ca. 1643 som datter af raadmand i Odense Knud Jacobsen Blankenborg. Efter Jørgen Wichmands død indgik hun nyt ægteskab 1689 med kvartermester Adrian Langerfeldt.

Jørgen Wichmand nævnes første gang 1644 og var da skriver paa Silkeborg slot. Fra 1645 til 1655 nævnes han som skriver paa Odensegaard og tillige

1651 som ridefoged her. Efter 1655 nedsatte han sig som købmand i Odense, og i 1661 blev han endvidere hospitalsforstander samt medlem af Odense by's raad. Han blev en velhavende mand og ses at have foretaget store handeler med flæsk og sild. Selv beboede han en gaard i Vestergade, som han i 1649 havde faaet skøde paa, men de sidste aar boede han dog paa Overgade's nordre side. Han døde paa en forretningsrejse til København.

Jørgen Wichmand foretog ogsaa pengeudlaan og ses saaledes i 1655 at have udlaant 1000 rdr. til adelsmanden Hans von Ahlefeldt samt senere 400 rdr. til Hans Oldeland og 400 rdr. til adelsmanden Ejler Høgh.

Ane 84 Ludvig Mikkelsen Tisdorph

er født fastelavnssøndag 1595 i Røager præstegaard i Sønderjylland og han døde den 22. september 1643 i Odense.

Han blev gift den 15. oktober 1626 i Odense med

Ane 85 Maren Nielsdatter Leth

Hun er født ca. 1605 i Odense, og hun levede endnu den 12. januar 1680 i Odense, men hendes død er herefter forgæves søgt. Hun ses efter Ludvig Mikkelsen Tisdorphs død at have giftet sig anden gang 1644 med eftermanden i embedet Niels Pedersen Bruun, der døde den 12. august 1670.

Ludvig Mikkelsen Tisdorph blev den 10. juni 1613 immatrikuleret ved Københavns universitet og tog den 11. maj 1616 baccalauer-graden. Den 11. maj 1625 blev han ordineret til sognepræst i Sorø, og samtidig blev han magister i filosofi. I 1632 blev han imidlertid forflyttet til Vor Frue sogns kirke i Odense, og det fortælles, at det var hans svigermoder, der hjalp ham til dette gode embede. Han døde, netop som han skulle være kaldet til biskop over Ribe stift.

Ludvig Mikkelsen Tisdorph er kendt som forfatter af to trykte ligprædikener, den ene afholdt den 13. februar 1638 ved jomfru Abel Skenkels begravelse i Vor Frue kirke og den anden ved Mourits Ascherleben til Jestrups begravelse den 3. december 1641 i Vor Frue kirke.

Ane 86 Christen Henrik Luja

er født den 13. september 1628 i Merseburg, Tyskland, og han døde den 2. april

1709 i Odense.

Han blev gift første gang den 2. juni 1657 i Odense med

Ane 87 Karen Clausdatter Mule

Hun er født ca. 1622 i Odense, og hun døde i barselseng samme sted den 24. februar 1663. Hun var iøvrigt ved giftermålets indgaaelse enke efter provst og sognepræst til Broby Mikkel Hansen, der døde 1653.

Efter Karen Clausdatter Mules død giftede Christen Henrik Luja sig anden gang den 20. august 1665 i Odense med Abigael Lauridsdatter Hindsholm. Hun er født 1646 i Odense som datter af hofprædikant Laurids Jacobsen Hindsholm, og hun døde den 13. marts 1732 samme sted.

Christen Henrik Luja blev student i Leipzig i 1646 samt doktor med. i Padua i 1653. Ca. 1654 kom han som læge til Jylland, hvor han vist nok boede i Viborg eller Aarhus, indtil han i 1657 flyttede til Odense. Han virkede ligeledes her som læge og var endvidere fra 1684 assessor i konsistoriet.

Christen Henrik Luja var ret velstaaende og ejede en del gods paa Fyn. I 1683 ses saaledes kronen at have udstedt et mageskiftebrev i henhold til hvilket han skulle udlægge 8 tdr. 5 skpr. hartkorn, som inddeltes til ryttergods, mod at han i stedet fik en gaard i Ullerslev sogn, en gaard i Ollerup sogn og en i Udby sogn, hvilke gaarde ialt stod for hartkorn 7 tdr. 4 skpr. 2 fjdkr. 2 alb., som indtil da havde været inddelt til rytterhold.

I matriklen 1688 nævnes Christen Henrik Luja iøvrigt flere steder som ejer af forskellige gaarde, der var fæstet bort, bl.a. en gaard i Sødinge stod til hartkorn 6 tdr. 1 fjdk. 1 alb.

Ane 88 Troels Bertelsen

er født 1643, og han døde 1712 i Roost, Arrild sogn.

Ifølge de under sønnen Lorentz (ane 44) omtalte familieoptegnelser skal Troels Bertelsen være født i Haderslev som søn af en bager Bertel Troelsen, der igen skal have været søn af en Troels Bertelsen, der levede paa reformationstiden.

Troels Bertelsen blev iøvrigt gift den 20. august 1677 i Arrild kirke med

Ane 89 Apollone Lorentsdatter Riggelsen

der var født ca. 1650 i Løgumkloster.

Apollone Lorentsdatter Riggelsen var ved ægteskabets indgaaelse enke efter Claus Clausen Kaspergaard, en præstesøn fra Vonsbæk, der døde 1675 efter i 5 aar at have beklædt herredsfogedembedet i Nr. Rangstrup herred. Dette embede overtoges nu af Troels Bertelsen, der den 8. januar 1676 udnævntes, og som iøvrigt senere efterfulgtes af sønnen Lorentz (ane 44).

Ane 90 Johannes Monrad

er født den 31. oktober 1647 i Kettinge, og han døde paa sin fødselsdag den 31. oktober 1725 i Aastrup.

Han blev gift første gang den 12. september 1676 i Haderslev med

Ane 91 Dorthe Elisabeth Klinge

Hun er født 1656 i Haderslev, og hun døde 1695 i Aastrup, hvorefter Johannes Monrad i 1696 indgik nyt ægteskab med en datter af borgmester Lauenstein i Haderslev.

Johannes Monrad blev i 1674 kapellan hos faderen i Aastrup og overtog derpaa 1675 efter faderen embedet som sognepræst her.

8. GENERATION.

Ane 132 Peder Pedersen Bering

er født omkring 1585 i Viborg, og han døde 1655 samme sted.

Han blev gift første gang ca. 1611 med

Ane 133 Maren Vitusdatter Brun

Hun er født ca. 1590 i Møllerup, Ørum sogn ved Viborg, og hun døde den 12. juli 1626 i Viborg.

Peder Pedersen Bering blev derpaa gift anden gang med Maren Justdatter Saxe, men dette ægteskab varede kun 10 uger, idet hun allerede døde den 26. november 1627, hvorefter han giftede sig tredje gang med Margrete Pedersdatter, og efter hendes død 1631 fjerde gang med Margrete Frandsdatter, der døde 1660.

Peder Pedersen Bering var købmand i Viborg, hvor han bl.a. handlede med tømmer og bygningsmaterialer. Blandt hans kunder var igennem flere aar lensmanden paa Hald, og i 1642 ses han at have leveret tømmer til et tag over bytinget i Viborg. I 1655 oplyses iøvrigt, at han af Graabrødre kirke havde lejet en bod, der stod ved kirkegaardsmuren.

Peder Pedersen Bering var temmelig velhavende og laante penge ud til bl. a. fattige adelsmænd, heriblandt Mogens Munk til Ørnhoved og fru Ingeborg Skeel. Disse gældsforhold blev imidlertid først afgjort efter hans død, og det jordegods, som han havde faaet udlagt som pant, tilfaldt derfor børnene.

Peder Pedersen Bering var først i nogle aar raadmand, hvorpaa han fra ihvertfald 1632 nævnes som borgmester i Viborg. I 1653 søgte han og fik sin afsked, men forinden havde han gennem lensmanden faaet en kongelig tilkendegivelse af, at han havde betjent og administreret sin øvrighedsbestilling "berømmeligen", hvorfor han selv og senere hans enke blev fritaget for byskat. I sine yngre dage skrev Peder Pedersen Bering en meget smuk haandskrift, men de sidste aar bar hans haandskrift stærkt præg af, at han var blevet ældre.

Peder Pedersen Bering havde i sit første ægteskab med Maren Vitusdatter Brun sønnerne Peder (ane 66), præst i Ø. Snede, Vitus, historiker og forfatter, og Bodil, gift med købmand og raadmand Anders Jensen Brock i Viborg. Andet og tredje ægteskab var barnløse, medens der i fjerde ægteskab fødtes fire børn.

Ane 154 Mads Simonsen Sass

er født 1595 i Dreslette som søn af præsten Simon Hansen, og han døde 1647 i Gamtofte.

Han blev gift 1622 med

Ane 155 Mette Poulsdatter

af Gamtofte, med hvem han fik to eller tre børn.

Mads Simonsen Sass dimitteredes 1617 fra Odense skole og blev 27 aar gammel af biskop Hans Michelsen ordineret som kapellan i Gamtofte. Samme aar giftede han sig med præstens datter, og ved svigerfaderens død 1643 overtog han selv embedet som sognepræst i Gamtofte.

Ane 156 Ernst Ernstsens von Baden

er antagelig født omkring 1585, hvor vides ikke, og han døde den 21. november 1656 i Horsens.

Han blev gift omkring 1614 i Horsens med

Ane 157 Anne Hansdatter Riber

der vist nok døde i maj 1661 i Horsens.

Ernst Ernstsens von Baden havde en søster ved navn Elisabeth, der blev gift med borgmester Oluf Hansen Svane, en broder til ærkebiskoppen, men hvem der var fader til de to søskende, vides ikke. Han maa dog have heddet Ernst von Baden, og maa være indvandret fra Tyskland. Von Baden-slægten førte nemlig et vaabenskjold med en brandmur i vaabnet, hvilket skjold kendes fra en friherreslægt, der levede i Elsass i det fjortende aarhundrede, og som senere kom herfra til Baden.

Ernst Ernstsens von Baden nævnes første gang 1613 som skriver paa herregaarden Aakær hos den haderslevske lensmand. Uvist paa hvilken maade maa han og søsteren have faaet forbindelse med de ledende familier i Horsens, hvor de begge blev gift og bosatte sig.

Der kan ikke herske tvivl om, at Ernst Ernstsens von Baden var en sjældent dygtig og solid mand, og allerede ved svigerfaderens død i 1615 blev han - skønt tilflytter - valgt til dennes efterfølger som borgmester. Paa den tid var der altid to borgmestre, og i de første aar virkede Ernst Ernstsens von Baden sammen med en ældre borgmester, men ved dennes død i 1629 fik han sin

svoger til kollega, og alt tyder paa, at de to har arbejdet godt sammen. Om Ernst Ernstsens von Baden siger Horsens by's historiker J.K. Jensen iøvrigt: "Han var ogsaa afholdt og respekteret af byens borgere. Men der kan heller ikke herske tvivl om, at han var et mønster paa dygtighed, paapasselighed og hæderlighed. Og medens borgerne .... ofte laa i strid med svogeren baade i hans egenskab af privatmand og borgmester, foreligger der i tingbøgerne intet som helst, der tyder paa, at noget lignende ogsaa var tilfældet med Ernst v. Baden."

Øjensynlig har han ogsaa nydt regeringens tillid, og i 1629 blev han udnævnt til kgl. renteskriver for Nørrejylland, en temmelig betroet stilling omend ikke særlig vellønnet. Til gengæld skaffede man ham dog diverse indtægter i form af bropenge, korntiende etc. Fra 1637 var han tillige ansat som kgl. toldforvalter, og begge embeder gav ham en masse arbejde med at opkræve skatter, forhandle med byfogederne, revidere toldregnskaberne o.s.v., ligesom han selv aarligt skulle aflægge regnskab for centraladministrationen i København.

Iøvrigt fortæller Frede Terkelsen i sin bog "Slægter":

"En tid synes han ogsaa at have faaet noget for sit arbejde, saa han blev betragtet som en ret velstaaende mand. Men under Svenskekrigen fo'r fjenderne haardt frem mod Horsens. I 1645 laa ikke mindre end 29 bygninger i grus, og 62 gaarde og huse var delvis ødelagt.

Paa grund af den kgl. toldforvalters store travlhed blev der indrømmet Horsens købstad ret til undtagelsesvis at flotte sig med tre borgmestre. Trods dette fandt Ernst von Baden, at han ikke kunne røgte sit hverv som borgmester saa godt som han gerne ville, hvorfor han i 1646 ansøgte om at blive fri for borgmesterstillingen "paa grund af alderdom og skrøbelighed". Samtidig søgte han om at blive fritaget for selv at skulle dække de beløb, som fjenderne havde stjaalet fra hans toldkasse, ligesom han bad om for livstid at maatte blive fri for al skat og tynges med den begrundelse, at han under krigen havde haft en del militærindkvartering og havde mistet næsten hele sin formue.

Ernst Ernstsens von Baden og Anne Hansdatter Riber blev efter deres død begge nedsat i familiegravstedet i Klosterkirken. Paa den sydlige pille, ved indgangen til koret, havde Anne Hansdatter Riber kort efter sin mands død opsat en fornem mindeplade for sine forældre og for sin mand og sig selv. Ved skiftet efter dem viste det sig iøvrigt, at deres gæld oversteg aktiver-

ne, dog uden at boets guld- og sølvgenstande var medregnet. Bortset fra et par enkelte danske andagtsbøger bestod deres bogsamling overvejende af tyske skrifter.

Ernst Ernstsens von Baden og Anne Hansdatter Riber havde i deres ægteskab en datter, der blev gift med biskop Peder Winstrup i Skaane, og fire sønner, heriblandt Laurits (ane 78), der iøvrigt alle blev skolefolk og præster.

Ane 164 Bertel Wichmand

er født omkring 1580, hvor vides ikke, og han døde i Odense mellem 1622 og 1624.

Han blev gift ca. 1609 med

Ane 165 Karen Jørgensdatter (Leth)

Hun er født den 14. september 1580, antagelig i Odense, og hun døde den 20. december 1679 i Odense ifølge Jens Birkerods dagbog, medens en anden kilde fortæller, at hun blev begravet den 18. januar 1680.

Bertel Wichmand var købmand i Odense, hvor han 1618-1620 nævnes som leverandør af flæsk til Graabrødre hospital, medens det i 1622 oplyses, at han sammen med en Herman Holstein udførte varer til Lübeck over Kerteminde. I 1609 og 1621 ses han iøvrigt at have stævnet nogle bønder for penge, som de skyldte ham, og i 1622 stævnedes han Ejler Brochenhuus' enke Anne Bille for noget gæld. Han nævnes iøvrigt sidste gang den 5. juli 1622, medens det i skattemandtallet fra 1624 oplyses, at Karen Jørgensdatter (Leth) da var enke. Hun fortsatte iøvrigt forretningen efter mandens død og takseredes i 1625 til 19 tdr. hartkorn. I 1631 solgte hun en gaard i Nørregade til Claus Frederiksen, i 1636 pantsatte hun sin ejendom paa 4 lejligheder i Nørregade til sin svigersøn Ludvig Mikkelsen Tisdorph (ane 84), og i 1638 skødede hun en ejendom til en anden svigersøn, raadmand Erik Jørgensen, med hvem hun iøvrigt omkring 1650 førte en langvarig proces vedrørende noget gæld. I 1667 skødede hun en gaard i Nørregade til en Jens Jensen, og i 1673 ses hun at have faaet understøttelse af fattigvæsenet. I forbindelse med hendes død fragik iøvrigt arvingerne arv og gæld efter hende.

Ane 166 Peder Rasmussen Balslev

er født omkring 1590, antagelig i Balslev paa Vestfyn, og han døde 1632 i Odense.

Han blev gift før 1628 med

Ane 167 Karen Hansdatter Brun

Hun er født ca. 1607 i Odense, og hun døde 1662 samme sted. Hun blev efter Peder Rasmussen Balslevs død gift anden gang 1636 med professor i teologi Jens Poulsen Winding, og efter hans død 1655 giftede hun sig tredje gang 1657 med Jørgen Bertelsen Taulow, der ligeledes var professor.

Peder Rasmussen Balslev nævnes første gang 1618 og var da foged paa Sct. Knuds kloster i Odense, hvor han senere betegnes som stiftskriver. I 1631 ses han at have faaet tilskødet et jordstykke i Odense af raadmand Mathias Dideriksen.

Ane 168 Mikkel Henriksen Tisdorph

er født omkring 1555, hvor vides ikke, og han døde 1598 i Roager i Sønderjylland.

Fra 1579 til 1590 nævnes han som kantor i Haderslev, hvorefter han beklædte embedet som sognepræst for Roager menighed indtil sin død.

Ane 170 Niels Leth

der nævnes i Odense bytingbog 1606, maa være død ca. 1609, da hans enke

Ane 171 Karen Jørgensdatter (Leth)

indgik nyt ægteskab med Bertel Wichmand (ane 164).

Da Niels Leths eneste kendte søn hed Jacob, er det nærliggende at antage, at Niels Leths fader var den kendte raadmand og senere borgmester Jacob Sørensen Leth i Odense, muligvis i et illegitimt forhold. Ældre stamtavler fastslaar, at det skal have været Karen Jørgensdatter Leth, der var datter af nævnte borgmester, og at hun rettelig hed Karen Jacobsdatter Leth, hvilket imidlertid ikke kan have sin rigtighed, da kilderne gentagne gange kalder hende for Karen Jørgensdatter.

Ane 172 Christian Luja

der var dr.med., virkede som kurfyrstelig stifts- og stadslæge i Merseburg, Tyskland.

Han var gift med

Ane 173 Euphrosyne Borstorph

en datter af kurfyrstelig regeringsraad og lens- og rentekommissær Ambrosius Borstorph.

Ane 174 Claus Hansen Mule

er født omkring 1575 i Odense, og han døde ca. 1648 samme sted.

Han var gift første gang med

Ane 175 Birgitte Mogensdatter Rosenvinge

Hun er født ca. 1580 i Odense, og hun døde 1623 samme sted og blev begravet i Sct. Knuds kirke, hvorefter Claus Hansen Mule indgik nyt ægteskab med Ingeborg Jensdatter Svane, der døde 1654 i Odense. Dette ægteskab var barnløst.

Claus Hansen Mule var fuldmægtig for rigets kansler og ejer af den senere herregaard Nislevgaard, som han arvede ved faderens død 1602. Endvidere fik han forlening paa biskopsjorden, som tilhørte kronen, og som baade hans broder Laurids og hans fader Hans Mule havde haft i forlening. I 1625 nævnes Claus Hansen Mule blandt den fynske adel, hvilket aar hans jordegods takseredes til 39 tdr. hartkorn. I 1640 solgte han noget gods formedelst 2730 rdr., og samtidig fik han bevilling for sig og sin hustru paa paa livstid at maatte faa 100 læs ved aarligt fra Sct. Knuds klostres skove.

I 1631 fik Claus Hansen Mule skøde paa den saakaldte Møntergaarden i Odense, "som er begreben og funderet i 16 Boder og Vaaninger, liggende her i Byen østen for Sortebrødre Kirkegaard". Iøvrigt ses han i 1631 at have faaet dom over svogeren Henrik Mogensen Rosenvinge for en gæld paa 1880 rdr., for hvilket beløb svogeren til ham i aaret 1626 havde pantsat sin gaard.

Iøvrigt var der dobbelt svogerskab inden for familien, idet Claus Hansen Mules broder Jørgen var gift med Birgitte Mogensdatter Rosenvinges søster Barbara.

Ane 178 Lorenz Riggelsen

der var kniplingskræmmer i Løgumkloster, er født ca. 1615 i Hostrup præstegaard ved Tønder, og han døde antagelig ca. 1674 i Løgumkloster. Navnet paa hans hustru kendes ikke.

Ane 180 Jørgen Lauritsen

er født ca. 1609 i Kerteminde, vistnok som søn af raadmand Laurits Jørgensen, og han døde 1675 i Aastrup præstegaard.

Han var gift første gang med Cathrina N.N., der døde den 6. februar 1646, hvorefter han den 4. oktober samme aar blev gift med

Ane 181 Anna Davidsdatter Monrad

der fødtes ca. 1625 i Ketting præstegaard paa Als.

Jørgen Lauritsen nævnes i 1638 som rektor i Faaborg og blev i 1645 kapellan hos svigerfaderen i Ketting. I 1653 ordineredes han til præst i Svenstrup paa Als, og i 1659 forflyttedes han til Aastrup, hvor han derpaa var sognepræst indtil sin død.

Ane 182 Anton Klinge

er født ca. 1630, antagelig i Flensborg som søn af bysekretær Frederich Klinge, og han døde den 14. december 1676 i Haderslev.

Han var gift med

Ane 183 Anna Elisabeth N.N.

der nævnes 1678 som enke i Haderslev.

Anton Klinge nævnes fra 1661 som raadmand i Haderslev og blev 1675 udnævnt til borgmester efter Gotfrid Schumachers død. Samme aar betegnes han iøvrigt som hospitalsforstander i Haderslev.

9. GENERATION.

Ane 264 Peder Jensen Bering

der var købmand og raadmand i Viborg, er født omkring 1550, utvivlsomt i Bjerring ca. 25 km sydøst for Viborg, og han døde den 4. maj 1591 i Viborg.

Han var gift med

Ane 265 Kirsten Christensdatter Høgh

der døde den 23. maj 1635 i Viborg. Hun blev efter Peder Jensen Berings død gift anden gang med Jacob Lauritsen Skriver i Viborg, der døde her den 23. juli 1611. Iøvrigt ligger hende og begge hendes mænd begravet i Graabrødre kirke, hvor deres fælles ligsten førhen laa i altergulvet.

En kilde oplyser, at Peder Jensen Bering var søn af værtshusholder Jens Andersen i Bjerring, medens en anden kilde siger, at hans forældre var Jens Madsen og Inger Christensdatter i Bjerring. Hvad der er rigtigt, lader sig ikke længere paavise, men en efterkommer, sognepræst Vitus Bering i Ollerup, har i 1749 nedskrevet slægtens historie, som han indleder med ordene:

"En god ærlig gammel Værtshuusmand, ved Navn Jens Andersøn, haver Anno (1496?), længe førend Reformationens Tiid, beboet en stor Gaard i Bering-Bye, hvor der endnu findes god Logement for Reysende, i Middelsum-Herred udi Wiborg Stift beliggende en stor Miil Sydost for Wiborg. Bemeldte Mand avlede 3 Sønner, Anders, Peder, Mads, som af deres Fæderne og Føde Bye lode sig kalde med Tilnavnet Bering og alle vare fornemme Handels-Mænd, af hvilke Anders Bering tog sin Bolig i Randers, Peder Bering i Wiborg og Mads Bering ligeledes i Wiborg, som følgende Delineation videre med deres Afkom udviser:"

Ane 266 Vitus Christensen Brun

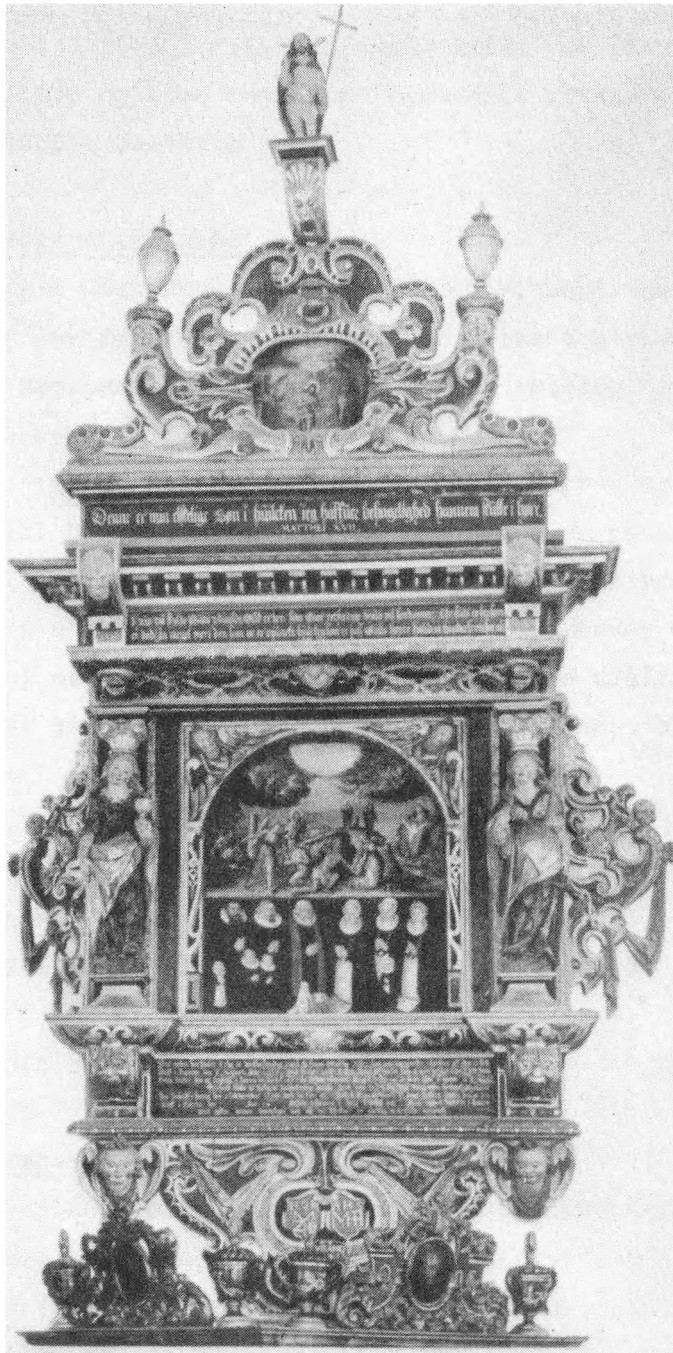
der var herredsfoged i Sønderlyng herred og bosat i Mollerup, Ørum sogn ved Viborg, er antagelig født omkring 1560, og han dræbtes antagelig sidst paa aaret 1599.

Han var gift med

Ane 267 Marine Lauritsdatter

der den 5. marts 1600 sammen med en Poul Jensen (antagelig hendes lavværge) nævnes i en skrivelse fra kong Christian IV til adelsmanden Eske Brock. I den kongelige skrivelse oplyses, at de to nævnte til kongen havde indsendt en klage over, at Vitus Christensen Brun for nogen tid siden var blevet myrdet paa herredstinget, uden at hans mordere var blevet straffet. Videre hedder det i skrivelsen til Eske Brock, at kongen "ikke nok som forundre sig over at der ikke er sket nogen alvorlig Eksekution paa de Mordere, der har bedrevet en saa uhyrlig Gerning paa Herredstinget, hvor Lov og Ret fredsommelig skulde behandles". Ganske vist var nogle blevet erklæret fredløse, og der var svoret "Aaraad" over andre, men kongen ville paa ingen maade acceptere, at en saadan morderisk gerning skulde gaa ustraffet hen, hvorfor han nu paalagde Eske Brock med største flid og alvor at undersøge hvem og hvor mange, "der har gjort Haandgerning paa den Afdøde og ynkeligt myrdet ham og hvis nogen findes i hans Lin, lade alvorlig Eksekution ske over dem", saa de kunne blive tilbørlig straffet. I særdeleshed skulde Eske Brock undersøge, hvor vidt der, saaledes som kongen havde faaet fortalt, skulde være en præst blandt morderne og i bekræftende fald endelig lade kongen det vide.

Fornavnet Vitus er exceptionelt sjældent og kendes næsten udelukkende fra slægten Bering, hvor der er tale om opkald fra forannævnte herredsfoged Vitus Christensen Brun, der uden al tvivl maa være en efterkommer efter skibshøvedsmand Vitus Brun, der nævnes som tjenestgørende paa den danske flaade under Syvaarskrigen med Sverige 1558-1565. Om ham hedder det i adelsaarbogen, at han i 1559 blev antaget til skibshøvedsmand og da ikke længere synes at være blevet henregnet til adelen. Samme aar ses kongen at have givet befaling til Knud Gyldenstjerne om at modtage Vitus Brun paa slottet, bruge ham som skibshøvedsmand og skaffe ham tilbørlig underhold. I denne forbindelse udstedtes i kongens nærværelse i Aarhus et søbrev til Vitus Brun paa skibet Falck af Bergen med ordre til sammen med andre orlogsskibe at sejle til Norge for at bekæmpe sørøvere. I et kongeligt brev, dateret 18. juni 1563, oplyses det, at Vitus Brun nu ikke længere var høvedsmand, men var blevet afløst af adelsmanden Jørgen Prip. Vitus Brun var iøvrigt af en lavadelsslægt, der dukkede op i landsbyen Pjedsted ved Fredericia i aaret 1459 med væbneren Veit eller Vitus Pedersen, hvis søn Oluf Veitsen eller Vitussen nævnes blandt adelen 1511, 1518 og 1525.

Ane 314 Epitafium i Horsens klosterkirke over Hans Olufsen Riber og hustru samt datteren og svigersønnen (156-157).

Ane 310 Poul Enevoldsen

er født 1557 i Sevel i Ribe stift, hvor hans fader var præst, og han døde den 14. september 1643 og blev begravet i Gamtofte kirke.

Han blev gift 1586 i Gamtofte med

Ane 311 Anna Andersdatter Maas

Hun er født 1561 i Gamtofte, og hun døde den 9. september 1620 samme sted.

Poul Enevoldsen var først kapellan ved Sct. Albani kirke i Odense samt lærer ved skolen, hvorpaa han i 1586 blev kaldet til sognepræst i Gamtofte og her indgik ægteskab med forgængerens datter.

Poul Enevoldsen førte kirkeregnskabet for Baag herred og kaldes provstens foged og fuldmægtig. Det vides om ham, at han havde en poetisk aare, og at han digtede en del salmer, ligesom han ogsaa omarbejdede nogle ældre salmer. Endvidere vides han at have skrevet forskellige bordbønner og andre bønner, vistnok nærmest for sine børn. I biskop Jacob Madsens visitatsbog oplyser denne, der gentagne gange visiterede hos Poul Enevoldsen, at han havde en smuk sagte tenor.

Ane 314 Hans Olufsen Riber

er født omkring 1545, antagelig i Ribe, og han døde den 2. august 1615 i Horsens.

Han blev gift den 9. august 1590 i Ribe med

Ane 315 Anne Hansdatter Svaning

Hun er født ca. 1560 i Ribe, og hun døde den 9. oktober 1637 i Horsens. Baade ~~hende~~ og hendes mand begravedes i familiegravstedet i Klosterkirken, hvor datteren Anne (ane 157) lod opsætte et epitafium.

Hans Olufsen Riber nævnes allerede 1573 som købmand i Horsens. I 1582 blev han raadmand og kirkeværge, og i 1584 omtales han som en af repræsentanterne for sin by ved prins Christians (den senere Christian IV) hyltning i Viborg. Ca. 1589 udnævntes han til borgmester i Horsens.

Hans Olufsen Riber blev en særdeles velhavende mand. Formentlig beboede han gaarden paa hjørnet af Torvet og Fugholm, men herudover ejede han adskillige andre ejendomme og ti boder ved Fugholms bro. I mønstringslisten fra 1588 er han anført blandt de meget faa borgere i Horsens, der takseredes

til i tilfælde af krig at skulle præstere baade "en Harnisk" og "Slagsværd".

Efter hans død fortsatte Anne Hansdatter Svaning virksomheden, og alt tyder paa hun har været en særdeles dygtig dame. I J.K. Jensens bog "Blade af Horsens Købstads Historie" fortælles om, hvordan Anna Hansdatter Svaning under 30-aars krigen flygtede med sine børn til øerne og herfra videre med skib til Norge og Holland. Efter hjemkomsten oprettede hun i 1631 en stiftelse for tre fattige enker, fordi Gud havde passet paa hende og hendes børn i det fremmede. Stiftelsen, der kaldtes Svaneboligerne eller Himmerigsboderne, blev indrettet i de tre boder ved Fugholms bro, der først blev genopbygget, idet fjenden havde nedbrudt samtlige. Stiftelsens midler blev iøvrigt administreret saa godt, at man i 1785 kunne nedrive de smaa boder og i stedet opføre et hus med plads til syv enker. Dette hus, Fugholm nr. 17, har over indgangsdøren en indmuret sten med en svane i relief og indskriften: "Anno 1631 lod ædle Mad. Svane sal. Ribers, frelst fra Fjenden, bygge for 3 Enker Himmerigs Boder og givet 100 Specie-Daler, hvis reedelige Anvendelse ved Præsten og Øvrigheden har frembragt denne bedre Bygning i Aaret 1785.

Her bygtes Himmerig af Svane for 3 Enker.

En bedre Bolig nu til flere Renter skjænker.

Gud give Giversken og dem, som redelig behandler Gaverne, et evigt Himmerig."

Hans Olufsen Riber og Anne Hansdatter Svaning fik i deres ægteskab 5 børn, der iøvrigt alle brugte moderens navn og kaldte sig Svane. Blandt børnene findes Hans Hansen Svane, som sammen med borgmester Hans Nansen og kong Frederik III i 1660 indførte enevælden i Danmark, og som iøvrigt som tak blev udnævnt til ærkebiskop.

Ane 334 Hans Brun

hvis fødsel og herkomst ikke kendes, døde 1635 i Odense.

Han var gift med

Ane 335 Maren Christoffersdatter Bang

Hun er født ca. 1580 i Odense, og hun døde 1640 samme sted.

Hans Brun nævnes tidligst 1601-1605 som skriver paa Odensegaard. I aarene herefter drev han købmandshandel af enhver tænkelig art. I 1611 ses han saaledes at have udskibet en ladning flæsk, i 1615 leverede han en del mur-

sten til Hans Holtendorf, og i 1619 havde han temmelig store leverancer af byggematerialer til kongen. Han fik da 242 tdr. rug og 21 læster byg i betaling for hver 30.000 velbrændte mursten. I aarene 1619-1630 leverede han betydelige mængder smør, korn og torsk til Graabrødre hospital, i 1627 og 1628 havde han betydelige kornleverancer til kronen, og i 1628 oplyses, at han havde en hollandsk skipper i fragt fra Kerteminde.

Hans Brun, der i 1618 blev beskikket til kirkeværge for Sct. Knuds kirke, nævnes i 1626 som næsthøjeste og i 1633 som højeste skatteyder i Odense. Hans bo ansattes da til en værdi af 12.000 rdr., men allerede aaret efter hans død klagede hans enke over for høje skatter.

Ane 348 Hans Mule

er født ca. 1525 i Odense, og han døde den 25. september 1602 samme sted.

Han blev gift før 1556 med

Ane 349 Mette Lauritsdatter Kotte

Hun er født ca. 1530 i Odense, og hun døde den 20. marts 1613 samme sted.

Hans Mule tog tidligt borgerskab i Odense, hvor han ernærede sig som handelsmand. I hvert fald i sine yngre aar ejede han selv skibe, og efterhaanden blev han - mest ved sin omfattende kreaturhandel - en af Odenses rigeste mænd. I 1571 erhvervede han forleningsbrev paa Sanderumgaard, hvor han drev sit kvæg paa græs. i 1581 fik han af kongen skøde paa en jordegen bondegaard i Nislev by, den senere herregaard Nislevgaard, og i 1584 paa en lignende gaard i Hjorslev i Otterup sogn.

I 1591 fik Hans Mule kongeligt fribrev, i henhold til hvilket han i betragtning af sin alder og skrøbelighed blev fritaget for borgerlig tyngde og fik ret til frit at drage ud af byen og bo i rolighed paa sin gaard i Nislev og der nyde de samme privilegier som andre af adelen.

I de 11 aar, Hans Mule levede efter at have erhvervet ovennævnte fribrev, var der stilhed om hans person efter en række stormfulde mandomsaar. Antagelig har alder og svaghed mildnet det barske sindelag hos denne mand, hvis svulmende selvfølelse og ubændighed i hans velmagtsdage havde gjort ham til en plage for saavel hans medborgere som for øvrigheden. Literaturkilder siger om ham, at han i sin person forenede sin slægts uelskværdige egenskaber, der gjorde Mulerne saa ilde lidt: Myndige og haarde, det var den almindelige

dom over dem, og ville man tale om et særligt vanskeligt medlem af slægten, hed det: Mule, Mule ind til benene. I det efterfølgende gives et par eksempler paa Hans Mules voldsomme karakter.

Den 5. maj 1561 kom han, som det hedder, for skade at ihjelslaa en borger ved navn Mogens Hansen. Skønt hans forfædre havde faaet adelsfrihed, forfulgtes Hans Mule ved bytinget, men kongen lagde sig imellem og befalede sagen henvist til konge og rigsraad. Forinden opnaaede Hans Mule forlig med Mogens Hansens efterladte familie, hvorfor kongen eftergav ham bøden for manddrab. Kort efter klagede imidlertid Mogens Hansens enke over, at Hans Mule ikke havde overholdt forliget og stillet hende og hendes børn tilfreds, saaledes som lovet. Der maatte herefter en skarp kongelig befaling til for at faa ham til at opfylde sit løfte.

Et par aar efter havde lensmanden faaet befaling til at mønstre Odense bys borgerskab. Paa mønstringspladsen optraadte Hans Mule imidlertid uden harnisk, og da lensmanden befalede ham at tage den paa, blev han grov og nægtede bandende at adlyde. Resultatet blev, at mønstringen udviklede sig til tumulter.

I 1567 viste Hans Mule sig modvillig med hensyn til at betale skat og told og gik saa vidt, at han ogsaa forsøgte at gøre andre borgere uvillige hertil. Resultatet blev, at lensmanden paa Odensegaard paa kongens ordre stævnedes Hans Mule til at give møde Sankthansdag i København og staa til rette. Hans Mule valgte herefter at opgive sine protester.

Et par aar efter, nemlig i 1569, overfaldt Hans Mule "uden al redelig aarsag" i sit eget hus og uden andres overværelse en af kongens hofsinder, Ejler Bryske, og saarede ham med en daggert. Den overfaldne, der iøvrigt selv var en haard hals, og ifølge sin egen datter havde et drab paa sin samvittighed, klagede naturligvis til kongen, der befalede lensmanden straks at lade Hans Mule gribe og under sikker bevogtning sende til Københavns Slot. Hans Mule var imidlertid i tide rømt af landet, da han ikke havde kunnet opnaa noget forlig med Ejler Bryske. Kongen lagde sig nu atter imellem, og den 6. september 1569 tilstod han Hans Mule frit lejde indtil paaske til at komme hjem for at faa sagen bilagt, og dette maa være lykkedes, for senere høres ikke videre til den. Forholdet parterne imellem blev imidlertid aldrig godt, og ufreden mellem Hans Mule og Bryskerne stod paa i lange tider. Endnu 20 aar efter den omtalte begivenhed fik den et voldsomt udbrud foranlediget af Ejler Bryskes lillebroder Carl Bryske til Langesø. Søndag den 6.

april 1589 var der stort bryllup i Odense, og klokken 9 om aftenen, da Hans Mule efter tidens skik var gaaet i seng, optraadte pludselig Carl Bryske og hans folk, der formodentlig havde drukkert tæt ved brylluppet, ved Hans Mules dør og ville ind. Da det ikke lykkedes dem, slog de i raseri 54 vinduer ud og huggede vindueskarmene i stykker, hvorefter de bombarderede huset med sten og saarede Hans Mule i den ene arm, saa han maatte rømme sit soveværelse. Opbragt over dette brutale overfald klagede Hans Mule til regeringsraadet, der straks paalagde lensmanden at tiltale Carl Bryske paa det strengeste med lov og ret. Det lykkedes imidlertid atter at bringe forlig i stand, og den 3. juni samme aar oprettede kongen og rigets raad en kontrakt mellem Hans Mule og de to brødre Bryske om at holde fred. Ikke desto mindre kom det i 1596 paany til retssag, da Hans Mule beskyldte Ejler Bryske for at paaføre ham unyttig trætte angaaende en mange aar gammel handel om nogle stude. I sit indlæg udtalte Hans Mule, at han alene begærede, at kongen ville tage ham i sin beskærmelse og forhjælpe, "at han paa sin Alderdom maatte nyde Fred og godt af, det han ikke aleneste havde selv med Hest og Harnisk hværgt sit Liv for Rigens Fjender, men ogsaa være blandt de højeste Skatteborgere her udi Riget". Det fremgaar saaledes af denne udtalelse, at Hans Mule som adelsmand havde deltaget i Svenske-krigen.

Ane 350 Mogens Henriksen Rosenvinge

er født den 4. juni 1540 i Helsingør, og han døde den 27. marts 1607 i Odense og blev begravet i Graabrødre kirke.

Han var gift med

Ane 351 Karen Jørgensdatter Friis

Hun er født den 29. juni 1551, og hun døde 1614.

Mogens Henriksen Rosenvinge tog studentereksamen i 1555 og boede derpaa i huset hos Peder Palladius indtil 1558, da han immatrikuleredes ved universitetet i Wittenberg. Efter hjemkomsten opholdt han sig i et aar i Helsingør, og han nedsatte sig derpaa i Odense, hvor han i 1570 blev forlenet med kronens tiende af Hjadstrup sogn. I 1573 blev han raadmand, i 1574 udnævntes han til forstander for hospitalet i Odense, og i 1576 valgtes han til borgmester. Samme aar blev han forlenet med kronens tiende af Marslev sogn og fik skøde paa et stykke øde jord i Odense. I 1584 ses han at have haft 2

gaarde, og samme aar fik han yderligere 2 gaarde i Fremmelev, hvilke gaarde han i 1585 fik fritaget for afgift. I 1584 udbad kongen sig et tilbud paa det stenhus i Helsingør, som Mogens Henriksen Rosenvinge havde arvet efter sine forældre.

Ane 356 Riggel Pedersen

er født omkring 1580 i Hostrup præstegaard ved Tønder, og han døde 1634 samme sted.

Han blev gift den 22. januar 1609 i Tønder med

Ane 357 Margaretha Schmidt

en datter af borger i Tønder Frode Schmidt og dennes hustru Marina.

Riggel Pedersen blev i 1606 kaldet til sognepræst i Hostrup, hvor tidligere baade faderen og farfaderen havde været præster.

I Sønderjydske Aarbøger 1906 findes en artikel af Louis Bobe, hvori denne gengiver indholdet af nogle kalenderoptegnelser, som Riggel Pedersen og hans farfader begge har gjort i en kalender fra 1579, hvori de har opnoteret de største begivenheder, der har fundet sted i Tønder, samt forskellige familiebegivenheder.

Ane 362 David Monrad

er født den 18. september 1591 i Ketting præstegaard, og han døde den 6. august 1653 samme sted.

Han blev gift første gang i 1616 med

Ane 363 Karen Madsdatter

Hun er født ca. 1590 i Oksbøl præstegaard, og hun døde 1631 i Ketting præstegaard, hvorefter David Monrad blev gift anden gang den 4. september samme aar med Cathrine, der var datter af en teologiprofessor i Rostock.

David Monrad bestod studentereksamen i København 1612 og immatrikuleredes samme aar ved universitetet i Rostock. I 1614 blev han antaget som diacon i Hagenbjerg, og i 1616 blev han kapellan i Oksbøl. Fra senest 1623 og indtil sin død virkede han som sognepræst i Ketting paa Als.

10. GENERATION.

Ane 622 Anders Jepsen Maas

er født 1536 i Gamtofte, og han døde 1585 samme sted. Navnet paa hans hustru kendes ikke.

Anders Jepsen Maas blev i 1558 i forbindelse med faderens død kaldet til sognepræst i Gamtofte, hvor han virkede indtil sin død, da han efterfulgtes af svigersønnen Poul Enevoldsen. Endvidere var han fra 1577 provst i Baag herred.

Anders Jepsen Maas opnaaede i 1572 ved en provstedom, at bitienden, hørtienden og hampetienden skulle høre præsten til. Samme aar fik han ved biskoppens hjælp forbedret lærerlønningerne i Assens.

Ane 628 Oluf Staby

der maa antages at være født i Staby ved Ringkøbing, døde senest 1573, hvilket aar hans arvinger nævnes.

Om hans hustru vides blot, at hun hed Else, men hun har rimeligvis været en datter af den Svend Neb, der i 1526 fik tilladelse til at anlægge en mølle ved den midterste arm af Ribe aa, den saakaldte Midtmølle eller Nebsmølle. Nævnte Svend Neb var iøvrigt antagelig ud af den adelige Neb-slægt, der syntes at have haft forbindelse med Ribe allerede saa tidligt som 1388.

I 1573 ses Oluf Stabys arvinger at have overtaget en trediedel af Midtmøllen sammen med Svend Nebs arvinger. Blandt Oluf Stabys arvinger nævnes i den forbindelse sønnen Hans Olufsen Riber (ane 314).

Ane 630 Hans Svaning

er født 1503 af "fattige Bønderfolk" i Svanninge ved Faaborg, og han døde 1584 i Ribe.

Han blev gift den 30. september 1554 i Ribe med den 36 aar yngre

Ane 631 Marine Sørensdatter Stage

Hun er født ca. 1539 i Ribe, og hun døde 1615 samme sted. Ægteparret begravedes i Ribe domkirke, hvor deres epitafium, en mindetavle i sort marmor,

er anbragt til højre for døren op til Mariataarnet.

I sin bog "Det siellandske Clerisie" skrev provst Zwergius i 1734 forskellige smaatræk fra Hans Svanings barndom, og her fortæller han bl.a.: "Han var i sin Barndom halt, og fordi Seenerne var sammentraktede, skeevbenet, men, da han engang af en Hændelse faldt ned fra et højt Sted, blev Seenerne løsnede, og Benene efterhaanden satte i Lave, saa at han fra den Tid af fik en god og rigtig Gang." Han var ualmindelig godt begavet, og en af hans slægtninge, magister Jens Andersen, sørgede for, at han kom til at læse. Efter at have bestaaet studentereksamen i København begyndte han at læse ved universitetet, men det var smaat med pengene, og Zwergius fortæller, at han "havde hjulpet sig frem med Armod", hvilket muligvis betyder, at han tiggede sig frem. Saa skete imidlertid det store eventyr, dersom man kan stole paa sagnet, der fortæller, at han omsider fik samlet saa mange penge, at han var i stand til paa Axeltorv i København at købe sig en gammel kjortel, men da han sprættede den op for at passe den til paa kroppen, fandt han en stor del guldmønter, som var indsyet i den nederste søm. Med pengene henvendte han sig til byfogeden, der imidlertid bad ham beholde dem og anvende dem til sine studier.

I sin bog "Slægter" fortæller Frede Terkelsen videre:

"Denne smukke fortælling kan naturligvis være foregaaet i virkeligheden, og den er i nyeste tid et par gange blevet behandlet i digterisk form, sidst af Sigurd Elkjær i novellen "En student og hans kappe". Og at Hans Svaning havde fremgang i teologiske og historiske videnskaber baade herhjemme og i udlandet, er ihvertfald rigtigt. Efter nogle aars studier ved Københavns universitet, indtegnede han sig lillejuleaftensdag 1529 ved universitetet i Wittenberg. Han ville høre Morten Luther. Og her traf han jævnaldrende danske kammerater, bl.a. en ung mand fra Ribe, som først i vore dage har overstraalet Hans Svaning i berømmelse, nemlig Peder Plade, der blev den første evangeliske biskop paa Sjælland, og hvis visitatsbog nu anses for at være det friskeste og mest levende skrift fra reformationens aarhundrede."

I 1533 tog Hans Svaning magistergrad, hvorefter han blev i Wittenberg endnu i seks aar. Efter sin hjemkomst var han muligvis en kort tid præst, men i 1541 ses han at være blevet ansat som professor i retorik ved Københavns universitet, og samme aar blev han valgt som læremester for den vorde konge, kronprins Frederik. I 1548 fulgte han kronprinsen paa hyldningsrejsen til Norge, og da hans hverv som læremester for kronprinsen i 1552

Ane 630 Hans Svarings mindesten i Ribe Domkirke

var endt, tog han fast ophold i Ribe, hvor han boede indtil sin død.

I 1553 blev Hans Svaning udnævnt til Danmarks riges historicus, og aaret efter blev han gift med en datter af byens rigeste mand. Ved svigerfaderens død arvede han en betydelig formue, og han besad saaledes adskillige huse og ejendomme i og ved Ribe, hvortil kom, at han i 1566 fik kongelig forlening for sig og sin hustru paa livstid paa gaarden Sekjær i Brørup sogn.

Om Hans Svanings arbejde som historiograf fortæller Frede Terkelsen: "Som kgl. historiograf var det Hans Svanings opgave at fortsætte Saksens Danmarkskrønike, naturligvis paa latin. Og han synes virkelig at have fuldført denne opgave, ja næsten mere til, for han tager ikke blot fat, hvor Saxe slap, men begynder med kong Dan og ender med Christian II. Men universitetsprofessorerne maa have modsat sig udgivelsen, maaske fordi han har taget for stærkt parti imod Christian II. I hans levetid synes kun afsnittet om kong Hans at være blevet trykt. Det blev brugt af regeringen som stridskrift mod svenskerne under syvaarskrigen. Hans manuskript blev afleveret til universitetsbiblioteket og et par senere historikere har uden videre benyttet det, bl.a. Arild Hvitfeldt i sin berømte krønike. Først længe efter Svanings død udkom hans bog om Christian II."

Ane 670 Christopher Bang

er født omkring 1538, og han døde 1596 i Odense.

Han var gift med

Ane 671 Kirstine Clausdatter

der var datter af Claus Mikkelsen og Karen Kotte. Hun døde 1624-1625 i Odense.

Christopher Bang blev immatrikuleret ved universitetet i Wittenberg 1556. I 1560 betegnes han som skriver paa Em kloster, og i 1568 udnævntes han til stiftsskriver i Fyns stift. Af kancelliets brevbøger fremgaar det, at han bl.a. havde forlening paa to gaarde i Kindstrup, Vends herred, og paa en gaard i Kirkendrup, Broby sogn. I 1571 fik han bestalling som forstander for Graabrødre hospital, men i 1574 blev han atter fritaget for dette embede af hensyn til hans egne forretninger, som primært omhandlede handel med kreaturer.

Hans hustru videredrev handelsvirksomheden efter mandens død, men maa

selv være død 1624-1625, idet Odense kærnerregnskaber da oplyser, at der blev ringet for Kirsten Bangs lig.

Ane 696 Mikkel Mule

der førte adelig vaaben, er født ca. 1480, og han døde den 1. november 1537.

Han blev gift før 1509 med

Ane 697 Anne Bang

der døde den 20. april 1569. Begge ægtefæller ligger begravet i Vor Frue kirke i Odense.

Mikkel Mule nævnes i 1523 og 1528 som raadmand i Odense samt i 1535 som borgmester samme sted.

Ane 698 Laurits Nielsen Kotte

der var købmand i Odense, er født omkring 1495, og han døde efter 1540, men før 1568.

Han maa være blevet gift ret sent med

Ane 699 Karen Lauridsdatter

der var noget yngre end han.

Laurits Nielsen Kotte ses i 1532 som den ene af byens to kærnere at have bekræftet en handel mellem Sankt Anne Gildet og en Knud Andersen i Anderup. I en rusttjenesteliste for den fynske adel fra 1535 oplyses det, at Laurits Nielsen Kotte og broderen Jørgen tilsammen skulle stille en hest og en rytter.

Den 7. januar 1578 ses Jørgen Marsvin at have faaet befaling til at gøre op med Karine Kottis og betale hende for Hertug Hans og hans følges fortæring hos hende, og den 10. januar 1579 fik borger i Odense Hans Friis livsbrev paa kirkens part af korntienden af Marslev og Rynkeby sogne, saafremt han overlevede fru Karin Kottis, der da havde livsbrev derpaa.

Det synes at have været ret almindeligt, at adel og kongelige under besøg i Odense blev indlogeret hos Karen Lauridsdatter. Som ovenfor nævnt havde hun i 1577-1578 besøg af hertug Hans og dennes følge, og den 31. marts 1580 ses kongen at have meddelt, at hvad angik hertugerne af Holstens "Lo-

gemente", saa bifaldt han, at hertug Hans den ældre blev indlogeret hos Karin Kottis i Odense. Den 12. januar 1583 ses endvidere admiral Peder Munk af kongen at have faaet ordre til at lade sig indlogere hos hende i Odense.

Ane 700 Henrik Mogensen Rosenvinge
døde før den 28. april 1583 i Helsingør.

Han blev gift første gang ca. 1539 med

Ane 701 Carina Willumsdatter Forbus
der døde senest 1571, hvorefter han blev gift anden gang den 3. februar 1572 med Birgitte Mogensdatter Schultz, der døde efter den 12. juli 1583, men før den 13. marts 1584, idet hendes moder, broder og andre arvinger i Flensborg da fik brev paa, at der ikke skulle betales tidende til Helsingør af arven efter hende.

Henrik Mogensen Rosenvinge var borger og købmand i Helsingør, hvor han i 1544 blev raadmand og i 1555 var borgmester. I 1562 solgte han til kronen 5 gaarde i Tikøb, som han havde i pant fra Esrom kloster, i 1564 blev han udnævnt til Øresunds-tolder, og samme aar blev han forlenet med kronens tiende af Asminderød sogn. I 1568 ses han at have faaet tilladelse til fiskeri med ruser i to fra Gurre sø løbende bække syd for Horserød, og i 1579 blev han fritaget for embedet som borgmester, fordi Kronborg slots bygningsregnskaber lagde saa stærkt beslag paa hans tid.

Ane 702 Jørgen Hansen Friis
er født omkring 1515-1520, og han døde den 11. december 1566.

Han blev gift den 31. juli 1547 med

Ane 703 Barbara Pedersdatter
der døde den 12. januar 1557.

Jørgen Hansen Friis nævnes i 1561 som raadmand i Odense. Han og hans hustru blev efter deres død begravet i Graabrødre kirke, hvor Hans Friis, Mogens Henriksen og Arnt Pedersen i 1588 lagde en ligsten over dem.

712

Ane 714 Peder Richelsen

er født ca. 1537 i Hostrup præstegaard, og han døde den 16. marts 1603 samme sted.

Han var gift med

713

Ane 715 Marina N.N.

Hun er født ca. 1548, og hun døde den 25. oktober 1608 i Hostrup præstegaard.

Peder Richelsen bestod studentereksamen og læste derpaa ved universitetet i Wittenberg. I 1569 blev han kaldet til sognepræst for menigheden i Hostrup, hvor han virkede indtil sin død.

Ane 724 Johannes Monrad

er født 1566 i Ulzen ved Lüneburg i Tyskland, og han døde den 6. juni 1623 i Ketting præstegaard paa Als.

Han blev 1590 med

Ane 725 Anna Voget

der fødtes omkring 1570, antagelig i Sønderborg.

Johannes Monrad studerede 1586 i Rostock og blev senere magister. Fra 1589 og indtil sin død virkede han derpaa som præst i Ketting paa Als, samtidig med at han fra 1599 var provst over Als.

Johannes Monrad og Anna Voget havde i deres ægteskab fire sønner, der alle blev præster, den ene endog biskop over Ribe stift. Endvidere var i ægteskabet otte døtre, der alle blev gift med præster.

Ane 726 Mads Mogensen

der i latiniseret form kaldte sig Mathias Martini, er født ca. 1540, hvor vides ikke, og han døde den 17. april 1630 i Oksbøl.

Han angives at have været gift med Sara N.N., der muligvis var en datter af Ole Schrøder, den foregaaende præst i Oksbøl.

Mads Mogensen var fra slutningen af 1500-tallet og indtil 1616 sognepræst for menigheden i Oksbøl.

11. GENERATION.

Ane 1244 Jep Maas

der ogsaa kaldes ved fornavnet Jacob, er født 1500, og han døde 1558 i Gamtofte.

Han var den første sognepræst i Gamtofte efter reformationen, idet han beskikkedes allerede 1537. Han virkede derpaa her indtil sin død, da han efterfulgtes af sønnen Anders.

Ane 1262 Søren Jakobsen Stage

er født 1509, og han døde den 24. juni 1577 efter et slagtilfælde, der havde ramt ham den 20. juni, og blev begravet i Sct. Catharinæ kirke.

Han blev gift ca. 1537 med

Ane 1263 Anna Sørensdatter Klyne

der døde den 13. juni 1575 i Ribe, 56 aar gammel, og ligeledes blev begravet i Sct. Catharinæ kirke.

Søren Jakobsen Stage synes at være opvokset i Thy, hvorfra han flyttede til Ribe. Her oparbejdede han en betydelig handel, bl.a. med korn, smør og stude, og han blev meget formuende. I 1569 beskattedes han saaledes højst af alle i byen, men i de paafølgende aar gik hans skatteansættelse dog noget ned. Det fortælles, at han efterlod sin søn 40000 rdr. og datteren 20000 rdr. i rede penge foruden hus og andet gods, men det maa vist betragtes som meget overdrevet.

Allerede i 1547 nævnes Søren Jakobsen Stage som raadmand i Ribe, i 1556 var han baade raadmand og hospitalsforstander, og kort efter blev han byens borgmester. Man bør vel give ham en del af æren for de mange fremskridt, som fandt sted i Ribe under hans og hans medborgmester Hans Fanningers styrelse, omend det meste af æren tilkommer sidstnævnte.

Oprindeligt fandtes i Sct. Catharinæ kirke en mindetavle over ham og hans hustru med en meget smuk indskrift, som sandsynligvis var forfattet af svigersønnen Hans Svaning. Paa denne mindetavle nævnes ægteparrets data samt deres børns og svigerbørns navne paa dansk, hvorefter Søren Jakobsen Stage lovprises paa latin, fordi han øvede "Ret og Billighed", var "Ren i Vandel"

og vidste, at pengekasen ikke kan tages med i det evige liv. - Alle spor af denne mindetavle er imidlertid forsvundet, men udenfor kirkens hovedindgang ligger paa en høj mellem nogle træer en stor flad mindesten, der er formet i to dele, omtrent som blade i en opslaaet bog. Paa dens venstre side nævnes ægteparret med dødsdata, og paa højre side er nævnt ægteparret Anders Sørensen Klyne og Kirstine Lauritsdatter.

I Søren Jakobsen Stage og Anna Sørensdatter Klynnes ægteskab var børnene Marine, gift med kongelig historiograf Hans Svaning, Jakob, død 1568 i en alder af 23 aar, Karine, gift med biskop Povl Madsen, Anders, der var raadmand i Ribe, og Dorethe, som 14 aar gammel blev gift med Peder Baggesen, senere raadmand i Ribe. Fra Søren Jakobsen Stage stammer iøvrigt to af det 18. aarhundredes største digtere Ludvig Holberg og Johannes Ewald. (J.Kinch: "Ribe Bys Historie og Beskrivelse" og Frede Terkelsen "Slægter").

Ane 1392 Christen Mule

der boede i Odense var gift to gange, men navnet paa hans første hustru kendes ikke. Hans anden hustru var Marine, som i 1522 levede som enke i Odense og da maatte betale bøde til kongen, fordi hun havde "forset sig i nogen sag"

Christen Mule var i 1491 raadmand i Odense og blev i 1493 kirkeværge for Vor Frue kirke. I 1496 og 1505 nævnes han som borgmester i Odense, og i 1497 betegnes han udtrykkelig som væbner.

Ane 1394 Hans Bang

skal ifølge overleveringen have været borgmester i Middelfart, men dette lader sig ikke dokumentere. Alt tyder da ogsaa paa, at der i stedet er tale om den Hans Bang, der var raadmand i Assens. Han fødtes omkring 1450, og døde efter 1508, idet han det aar sammen med sønnen Jens optraadte som adelsmanden Karl Bryskes lovhøringepaa Baag herredsting, da denne tog lovhævd paa en gaard i Flemløse.

Hvem Hans Bang var søn af, vides ikke med bestemthed, men hans fader kan have været den Hans Bang i Kingstrup ved Gelsted, der nævnes 1467. Fader til sidstnævnte Hans Bang var muligvis den Knud Bang, borger i Middelfart, der nævnes 1453 og 1455 og som vist var søn af Hans Bang, byfoged i Odense, der omkring 1400 skænkede en gaard i Fraugde til Sankt Knuds kloster. Hans fa-

der igen kan have været borgmester i Odense, Jens Bang, der bl.a. nævnes i 1351.

I Bang-slægten, som fostrede mange lærde og højtbegavede personer, har igennem flere hundrede aar eksisteret en stærk tradition gaaende ud paa, at slægten skulle stamme fra den gamle adelsslægt Hvide. Denne overlevering er tidligst fremført paa tryk af Gjessing i hans "Danske jubellærere", og det kan endvidere nævnes, at digterpræsten N.F.S. Grundtvig, hvis moder Marie Bang ogsaa var ud af slægten, troede fuldt og fast paa, at han her igennem var af de Hviders æt. Der synes virkelig ogsaa at have været omstændigheder, som bekræfter Bang-slægtens traditioner. Samtlige slægtens ældre medlemmer førte et vaaben, som viste en liggende halvmaane med tre stjerner over, for øvrigt samme vaaben som adelsslægten Sommer af Fyn, og dette vaaben er fuldstændig lig Københavns ældste byvaaben, som vel med rette tillægges byens grundlægger biskop Absalon, der som bekendt var ud af slægten Hvide. Endvidere er det en kendsgerning, at Skjalm Hvide var farfar (oldefar) til en under vendertogene kendt høvedsmand Skjalm Bang, som bl.a. efterlod sig sønnen Peder Skjalmsen Bang, der senere blev biskop. Ud fra de foreliggende oplysninger er det dog ikke muligt at etablere nogen forbindelse mellem denne Peder Skjalmsen Bang og de paa Fyn tidligst forekommende personer af Bang-slægten, om end en saadan forbindelse antagelig eksisterer.

Ane 1396 Niels Lauridsen Kotte

der var købmand i Odense, og som i 1512 paa kong Hans' retterting nævnes som raadmand, var gift med

Ane 1397 Maren Tordsdatter

der efter hans død giftede sig anden gang med Marcus Mule, borger i Odense.

Ane 1398 Laurits Poulsen

der i 1512 og 1515 nævnes som borgmester i Kerteminde, var gift med

Ane 1399 Kirsten Clausdatter

der døde i 1546. Hun var antagelig en datter af byfoged Claus Skinkel i Kerteminde.

Ane 1400 Mogens Jensen Skrivers Rosenvinge

der blev adlet den 31. juli 1505, er født omkring 1475, og han døde 1528.

Han var gift med

Ane 1401 Anna Pedersdatter Lilliefeld

der døde tidligst 1540, idet sønnesønnen Mogens Henriksen Rosenvinge i sit testamente omtaler en sølvske med datering, som hun har foræret ham. Hun var dog formentlig i live endnu den 12. februar 1557.

Mogens Jensen Skrivers Rosenvinge var først skriver paa Bergenhus. I 1511 og 1514 nævnes han som raadmand i Helsingør, i 1517 var han borgmester samme sted, og i 1519 ses han paa Sankt Olai kirkes vegne at have solgt noget jord til Hans Pedersen Lilliefeld.

Ane 1402 Willum Forbes

nævnes 1529 som borger i Helsingør. I 1561 omtales han som Henrik Rosenvinges afdøde svigerfader raadmand Willum Forbes i Helsingborg. Efter datteren Carinas alder at dømmes, maa han være født senest 1500, og det maa antages, at han var søn af den Willum Forbes, der i 1501 blev optaget som broder i Guds Legems Lav i Aalborg, hvor han var en agtet købmand.

Efter Willum Forbes død tog hans svigersøn Henrik Mogensen Rosenvinge initiativ til at faa fastslaaet sin hustrus skotske adels-afstamning. Han lod derfor i 1561 den velbyrdige Master Duncan Forbes foranledige, at den skotske vaabenkonge Robert Formann i Edinburgh under 3. juni 1561 udstedte en erklæring om, at Carinas afdøde fader Willum Forbes tilhørte det hæderlige hus Pitsligo, der i sit vaaben førte en rød rose omsat med tre sølv bjørnehoveder i blaat felt, og paa hjelmen en halv vildmand med en kølle i de korslagte arme. En afskrift af dette dokument fra 1561 findes nu paa rigsarkivet i København blandt de aktstykker, som det i 1777 stiftede genealogisk-heraldisk selskab i aarene frem til 1800 lod samle.

I forbindelse med skotske slægter og Øresund er det interessant at bemærke, hvorledes raadmands-aristokratiet i Helsingør er præget af indvandrede skotske (til dels adelige) slægter, hvilket bl.a. gælder for borgmester David Thomsens slægt og slægterne Lejel og Carnegie. Forholdene hjemme i Skotland var urolige i 1400- og 1500-tallet, og forbindelsen med Danmark var livlig efter 1465, da kong Christian I's datter Anna blev gift med kong

Jacob III af Skotland.

Med nævnte erklæring af 3. juni 1561 foreligger der altsaa bevis for, at den i næste afsnit af bogen omtalte familie Bering, der altsaa er efterkommer af borger i Helsingør senere raadmand i Helsingborg Willum Forbes, gennem ham stammer fra familien Forbes af Pitsligo. Desværre er det ikke muligt at placere vor Willum Forbes i den del af slægten Forbes, som ejede godset Pitsligo, og som i 1423 blev udskilt fra hovedstammen af slægten Forbes. Bevist er det imidlertid ved brevet af 1561, at han i lige linie stammede fra den første lord paa Pitsligo William Forbes, der fødtes ca. 1400, og som i 1423 blev gift med Agnes Fraser af Philorth, arving til Pitsligo. Vor Willum Forbes maa enten være oldebarn eller tipoldebarn af sidstnævnte. Da den nulevende slægt Bering saaledes stammer fra den første lord William Forbes af Pitsligo og dennes hustru Agnes Fraser, skal vi her kort redegøre for deres forfædre længere tilbage i tiden, idet dette altsaa ogsaa er forfædre til den nulevende Bering-slægt.

William Forbes, der fødtes ca. 1400, var søn af Sir John Forbes, ejer af godset Forbes, nævnt fra 1387, hvis slægt kan følges tilbage til Duncan til Forbes, der i 1272-73 fik kongelig konfirmation paa familiegodset Forbes.

Ved giftemaalet i 1423 med Agnes Fraser overtog William Forbes lenet Pitsligo. Hun var datter af Sir William Fraser, der fødtes ca. 1376, og som var den anden lord af Philorth, som bl.a. omfattede lenet Pitsligo. Hans fader Alexander Fraser, første lord af Philorth og sherif af Aberdeen, giftede sig i 1375 til Philorth og Cairnbulg Castle ved at indgaa ægteskab med Joanna, der var en datter af William, sjette jarl af Ross. Alexander Frasers fader Sir William Fraser, der skrev sig til Cowle og Durris, fødtes ca. 1320 og faldt 1346 i slaget ved Durham. Han var en søn af Sir Alexander Fraser til Touchfraser, der fødtes ca. 1295, og som faldt 1332 i slaget ved Dupplin. Han var fra 1319 lord Chamberlain (kammerherre) af Skotland samt sherif i Kincardine og Stirling. Han blev gift 1316 med enken lady Mary Bruce, der døde ca. 1323, og som var en søster til Robert I Bruce, konge af Skotland fra 1306. Gennem hendes farfaders moder Isabel af Huntingdon stammer slægten fra David I, som var konge af Skotland fra 1124 til 1153, og som var en direkte efterkommer efter Ethelred II kaldet den raadvilde, som var konge af England fra 978 til 1016. Det var ham, der i 1002 iværksatte massakren paa de fastboende danskere i England (Danelagen), ved hvilken lejlighed bl.a. den danske Kong Svend Tveskægs søster dræbtes. Ethelred

II's handling foraarsagede forstærkede danske vikingeangreb paa England og kulminerede med Svend Tveskægs endelige erobring af landet 1013. Kong Ethelred flygtede til Normandiet til svogeren hertug Richard II (Vilhelm Erobrerens farfader), men vendte 1014 tilbage til England, hvor han døde 1016, hvorefter kong Knud den Store af Danmark blev Englands enehersker og giftede sig med Ethelred II's enke Emma af Normandiet.

Ane 1404 Hans Friis

er født omkring 1485, og han døde den 30. maj 1551.

Han blev gift ca. 1515 med

Ane 1405 Mette Lauritsdatter

Hun er født ca. 1490, og hun døde den 13. juli 1563. Hun var inden giftermålet med Hans Friis gift første gang med købmand i Odense Jørgen Knudsen Seebled, der døde den 20. april 1514, og som iøvrigt 14 aar forinden var blevet adlet.

Hans Friis var borgmester i Odense og nævnes flere gange som saadan i perioden 1538-1540.

Ane 1406 Peder Christensen

er født omkring 1480, og han døde den 26. marts 1546.

Han var gift med

Ane 1407 Karen Pedersdatter Bonde

der døde den 2. december 1549.

Peder Christensen var borger og raadmand i Odense og ses i 1511 at være blevet adlet. I 1535 opføres han i rusttjenestelisten for den fynske adel, og det fremgaar heraf, at han skulle stille med en hest og en rytter. I 1536 fik han paa kongens retterting udstedt stadfæstelse paa en skov, som tilhørte ham i Lunde herred.

Ane 1424 Richel Nicolai (Nielsen)

der nævnes som præst i Hostrup ved Tønder 1539 og 1556, er født omkring

1510 i Ravsted, og han døde ca. 1569 i Hostrup, hvor han efterfulgtes af sønnen.

Ane 1448 David Monrad

er født omkring 1520 i Lüttendal ved Goslar i Thüringen, Tyskland, som søn af præsten Jacob Monrad og hustru, som var en søster til den bekendte reformator Martin Luther. David Monrad døde 1579 i Kappel i Sydslesvig.

Han var gift med

Ane 1449 Anna Callenius

der var en datter af præsten Bernhard Callenius i Lüneburg, Tyskland.

David Monrad var først præst i Ulzen ved Lüneburg og nævnes derpaa 1567 som diakon i Ekerneförde, hvorpaa han indtil sin død virkede som præst i Kappel.

En overlevering indenfor slægten Monrad hævder, at slægten nedstammer fra en møller i Ungarn, der under en tyrkerkrig kom de tyske tropper til undsætning med en del folk, som han havde samlet. Han blev herfor belønnet med et adeligt skjold visende den tyrkiske halvmaane og et møllehjul samt det dertil svarende navn Mondrath, der senere skal være blevet til Monrath og Monrad.

Ane 1450 Johannes Voget

er født omkring 1520, og han døde 1585 i Sønderborg.

Han blev student fra Rostock 1566 og tog magistergrad 1572. Samme aar blev han kaldet til sognepræst i Sønderborg, hvor han virkede indtil sin død.

12. GENERATION.

Ane 2524 Jacob Stage

boede i aaret 1542 i Thy. Ifølge et dokument, der er gengivet i "Tegnelser over alle Lande", førte han i dette aar proces mod en herremand paa Mors, der hed Niels Winter og var ejer af herregaarden Nandrup i Flade sogn. Det drejede sig om "det Gotz som han tog ephter Her Anders", hvilket maa have været sognepræsten i Flade, hr. Anders Olufsen, og hvorom der var fældet dom ved landstinget i Viborg. Nu appellerede Jacob Stage til konge og rigsråad, men hvorfor han blandede sig i denne sag, og hvordan den endte, vides ikke.

Jacob Stage var gift med

Ane 2525 Marie Borre

der ejede en gaard eller i hvertfald en del af den i Vejerslev paa Mors.

Jacob Stage har efter al sandsynlighed været af adelig byrd, og meget tyder paa, at han enten stammede fra Sverige eller Sønderjylland. Særdeles sandsynligt er det, at han har været nært beslægtet med kannik og forstander for Helligaandshuset i Ribe Jep Stage, der nævnes her første gang 1471. Med hensyn til Marie Borre saa er hun utvivlsomt ud af adelsslægten Borre paa Mors og givetvis datter af enten Mogens eller Las Borre, der begge var væbnere.

Ane 2526 Søren Klyne

har efter alt at dømme været en typisk vest-slesvigsk studehandler og en velhavende mand. I aaret 1520 udførte han ifølge dronning Christines hofholdningsregnskaber 90 stude.

Søren Klyne fik ihvertfald 4 børn, hvoraf de to sønner blev dygtige og kendte handelsmænd i Ribe, meden den ene datter blev gift med Søren Jakobsen Stage og den anden datter, Karen, viedes til Peder Krag i Ribe. Karen blev iøvrigt moder til den berømte læge, filosof og professor ved Københavns universitet Anders Krag samt dennes broder professor, kgl. historio-
graf og forstander for skoler i Sorø doktor Niels Krag.

Ane 2784 Jens Mule

der var borger i Odense, levede endnu den 16. marts 1487.

I et vidne af Odense byting fra 1450 nævnes Jens Mule som en beskeden dannemand. I 1466 var han raadmand i Odense, i 1468 beseglede han til vitterlighed sammen med søsteren Johanne og førte da adeligt vaaben, og i 1478 deltog han i stiftelsen af et helligaandshus i Odense. Endnu 1484 nævnes han som raadmand.

Ane 2792 Laurits Nielsen

der boede i Dalby, nævnes i 1473 som væbner.

Han var gift med

Ane 2793 Margrete Nielsdatter Rantzau

fra Anderupgaard.

Ane 2794 Tord Jepsen

var raadmand i Svendborg.

Ane 2802 Peder Hansen Lilliefeld

døde før den 5. december 1492, idet hans søn da nævnes som hans efterfølger i embedet.

Han var gift med

Ane 2803 Anne Jensdatter Baden

Peder Hansen Lilliefeld, der var Øresunds-tolder, nævnes første gang den 11. august 1454 og boede da i sin svigerfaders gaard i Helsingør. I 1468 var han raadmand i Helsingør, den 23. juni 1474 blev han adlet, og i 1476 nævnes han som borgmester.

Ane 2810 Laurits Poulsen

er identisk med ane 1398.

Ane 2811 Kirsten Clausdatter
er identisk med ane 1399.

Ane 2814 Peder Bonde
der var borgmester i Odense, blev adlet i 1495.

13. GENERATION.

Ane 5568 Hans Mule

er født 1387, og han levede endnu i 1466.

Han var gift med

Ane 5569 Edele N.N.

der døde før 1468. De blev begge begravet i Graabrødre kirke i Odense, hvorfra deres gravsten dog senere blev ført til Vor Frue kirke.

Hans Mule, der sandsynligvis var søn af borger i Odense Hans Knudsen Mule, som døde 1439, var i 1425 og 1433 raadmand i Odense. I 1433 fik han tildømt den af ham beboede gaard i Odense, og i 1435 nævnes han borgmester. Den 18. august 1444 fik han i Kalmar brev paa frihed og frelse med skjold og hjelm (adelsbrev), og i 1451 beseglede han et brev til vitterlighed førende sit adelige vaaben med en vildmand, der holdt et skjold, hvori var et fritstaaende kors.

Ane 5586 Kjeld Tuesen Rantzau

der var væbner og skrev sig til Anderupgaard paa Fyn, var gift med

Ane 5587 Marine N.N.

der efter hans død giftede sig anden gang med landsdommeren paa Fyn Jens Michelsen.

Kjeld Tuesen Rantzau, der uden tvivl var søn af Tue Nielsen til Anderupgaard og sønnesøn af Niels Tuesen samme sted, tilhørte den adelige fynske Rantzau-slægt. Den 22. januar 1459 ses hans hustrus søn i andet ægteskab, Peder Jensen, paa forbøn af Iven Bryske og med tilladelse fra Kjeld Tuesen Rantzaus søn Mattis Kjeldsen Rantzau at være blevet optaget i adelsstanden.

Ane 5606 Jens Andersen Baden

hvis hustru hed Beritte, nævnes første gang 1452 som borger i Helsingør og anden gang 1492 som borgmester samme sted. Han var iøvrigt en søn af den Anders Nielsen Baden, der fra 1461 til 1477 nævnes som borgmester i København.

Efterkommere

efter

Vitus Bering

I. Henriette Bering

er født den 23. juli 1860 i Gammelholm, Hørby sogn, og hun døde den 10. februar 1936 i Dybvad, Skæve sogn. Hun blev gift den 8. april 1879 i Hørby med Jens Kristjan Pedersen. Han er født den 20. marts 1860 paa Horslev Mark, Hørby sogn, som søn af gaardmand Peder Kristian Simonsen og hustru Anna Marie Jensdatter, og han døde den 24. august 1895 i Hugdrup, Skæve sogn.

Jens Kristjan Pedersen var ejer af Møllergaard i Hugdrup, der var paa ca. 50 tdr. land. Hans død var pludselig, idet han kom syg hjem efter en tur til Sæby. Hans hustru videredrev gaarden i nogle aar, hvorpaa hun solgte den. En tid havde hun en mindre ejendom i Hugdrup, hvorpaa hun flyttede til Dybvad.

I ægteskabet er børnene I.A.-I.G. Henriette Bering fik derefter med Julius Nielsen børnene I.H.-I.K.

I.A.

Bertha Petrine Pedersen er født den 14. april 1878 i Hørby, og hun døde i september 1946 i Frederikshavn. Hun blev gift den 4. december 1900 i Skæve med Otto Lambertus Pedersen. Han er født den 17. september 1879 i Ø. Hjermitslev, Tolstrup sogn, som søn af husmand og kjøbmand Peder Christian Jakobsen og hustru Kirstine Sørensen, og han døde i december 1941 i Frederikshavn.

Otto Lambertus Pedersen var landmand og kreaturhandler. Efter at have været forpagter paa Sæby Vandmølle købte han omkring 1907 Borupgaard i Gravlev sogn og drev denne til ca. 1914. Han flyttede nu til Frederikshavn, og efter at have drevet gaarden Stændet købte han Østergaard i Flade. Senere flyttede ægteparret i hus paa Rimmens Allé i Frederikshavn.

I ægteskabet er børnene I.A.1.-I.A.12.

I.A.1.

Vitus Bering Pedersen er født den 13. november 1898 i Sæby, og han døde den 26. oktober 1959 i Frederikshavn. Han blev gift den 1. april 1925 i Frederikshavn med Edith Solveig Kristensen. Hun er født den 1. april 1905 i Flade som datter af brygger Albert Kristensen og hustru Dora, og hun døde den 8. oktober 1976 i Frederikshavn.

Vitus Bering Pedersen var landmand og drev gaarden Østerbroen i

der nu er overflyttet til Frilandsmuseet. Siden flyttede han til den gamle stationsbygning, og efter at have solgt sit landbrug i 1955 flyttede han ind i nabohuset.

Edith Solveig Kristensen lærte husgerning og tjente som husassistent hos pastor Krustrup i Holstebro samt i Frederikshavn indtil giftermålet.

I.A.1.a.

Knud Bering Pedersen er født i 1926 i Elling sogn, og han døde samme aar.

I.A.1.b.

Knud Bering Pedersen er født den 2. november 1927 i Østerbroen, Elling sogn. Han blev gift den 6. december 1952 i Vittrup med Valborg Nielsen, der er født den 31. oktober 1927 i Vittrup som datter af arbejdsmand Jens Peter Nielsen og hustru Mette Marie Nielsen. - Valborg Nielsen medbragte i ægteskabet sønnen Ole Nielsen, der er født den 27. januar 1947 i Vittrup.

Bosat: Truslevvej 74, Ingstrup, Løkken.

Knud Bering Pedersen gik i skole i Elling. Han lærte landbrug og tjente hjemme samt i forskellige pladser, bl.a. 1½ aar paa Sejlstrupgaard ved Hjørring, 1 aar paa Ø. Hjermitslev Enge samt 1 aar i Ø. Borup ved Ingstrup. Efter at have været bestyrer paa en ejendom i Hvorup Klit ved Løkken flyttede han til sin nuværende adresse og arbejdede fra 1960 til 1973 som arbejdsmand.

Valborg Nielsen gik i skole i Vittrup. Hun lærte husgerning og tjente bl.a. ca. 3 aar i Vittrup.

I.A.1.c.

Inger Lise Bering Pedersen er født den 11. december 1928 i Elling sogn. Hun blev gift den 12. februar 1960 i Frederikshavn med Ib Jensen, der er født den 1. juli 1936 i Frederikshavn som søn af montør Aage Jensen og hustru Kirstine.

Bosat: Nørregade 2, Frederikshavn.

Inger Lise Bering Pedersen gik i skole i Elling. Hun lærte husgerning og tjente i Nielstrup samt 2½ aar paa Sømandshjemmet i Frederikshavn. Efter at have været beskæftiget ca. 6 aar i restaurationsbranchen i København arbejdede hun som fabriksarbejder i Skagen og Frederikshavn fra 1954 til 1963. Siden har hun været ansat som sygehjælper paa Frederikshavn Sygehus.

Ib Jensen gik i skole i Hirtshals og Frederikshavn samt i Hjørring, hvor han i 1951 bestod mellemskoleeksamen. Han udlærtes som maskinarbejder i Frederikshavn og efter at have sejlet 5-6 aar med rederiet J. Lauritzen, den sidste tid som maskinmester, fortsatte han 2 aar i sin tidligere læreplads. Han overtog nu restaurant Casino efter moderen, og siden foraaet 1977 har han endvidere haft restaurant Aftenstjernen.

I.A.1.c.1)

Anita Jensen er født den 12. december 1959 i Frederikshavn.

Anita Jensen gik i skole i Frederikshavn, hvor hun i 1977 bestod real-eksamen. Herefter begyndte hun som servitrice i faderens restaurant.

I.A.1.c.2)

Per Jensen er født den 9. marts 1962 i Elling.

I.A.1.d.

Karen Bering Pedersen døde som spæd.

I.A.1.e.

Ernst Bering Pedersen, der er vicevært, er gift med Herdis Madsen.

Bosat: Bangsbovej 24, Frederikshavn.

I.A.1.f.

Hans Bering Pedersen er født ca. 1934, og han døde ca. 1937.

I.A.1.g.

Bodil Bering Pedersen er født den 16. juni 1937 i Elling sogn. Hun blev gift den 19. juli 1958 i Elling med Svend Windberg, kaldet Nyholm. Han er født den 3. december 1928 i Frederikshavn som søn af banearbejder Kristian Andersen Windberg og hustru Anna Vilhelmine Nyholm.

Bosat: Rosevej 35, Frederikshavn.

Bodil Bering Pedersen gik i skole i Elling. Hun lærte husgerning og tjente i Elling samt i Frederikshavn afbrudt af en kort periode som hus-assistent i København ca. 1944. Efter giftermålet gennemgik hun uddannelse som sygehjælper i Frederikshavn 1964-1965. Siden 1972 har hun været beskæftiget som medhjælper i mandens virksomhed.

Svend Windberg gik i skole i Frederikshavn, hvor han i 1943 bestod

mellemskoleeksamen. Han gennemgik uddannelse i bedstefaderens firma Martin W. Nyholm Fiskeeksport i Frederikshavn, og sin værnepligt aftjente han 1949-1950 ved Søværnet. Herefter fortsatte han i bedstefaderens virksomhed og blev i 1965 medejer. I 1967 overtog han firmaet. - Fritidsinteresser: jagt og fiskeri.

I.A.1.g.1) Lise Lotte Bering Windberg er født den 24. august 1961 i Frederikshavn.

I.A.1.g.2) Lars Christian Bering Windberg er født den 19. februar 1964 i Frederikshavn.

I.A.1.h.

Hans Bering Pedersen er født den 15. juni 1947.

Bosat: Nielstrup, Jerup.

Hans Bering Pedersen er vognmand.

I.A.2.

Robert Bering Pedersen, der var slagteriarbejder, er født den 13. august 1901 i Sæby, og han døde i 1947. Han var gift og bosat i Norge.

I.A.3.

Marie Kirstine Pedersen er født den 28. november 1903 i Sæby, og hun døde den 24. marts 1968 i Frederikshavn. Hun blev gift den 27. februar 1927 i København med Johannes Georg Julius Larsen. Han er født den 26. december 1900 i Frederikshavn, og han døde den 21. november 1961 samme sted.

Om ægteparret fortæller datteren Ella Bering Jensen bl.a.:

"Mor voksede op paa en gaard (Østergaard) i udkanten af Frederikshavn. Mor havde 5 brødre og en søster, og min mormor og morfar Bertha og Otto Pedersen var indremissionske, hvilket prægede hjemmet meget. Mor bestod præliminæreksamen og arbejdede paa Løveapoteket. Far blev som 10-aarig forældreløs, og han og hans 4 søskende kom herefter i pleje hos naboen Kristine og Anders Menne. Far blev behandlet som en søn af huset, og da han var færdig med at gaa i skole, kom han i lære som maskinarbejder paa Frederikshavn Værft.

I 1925 rejste far og mor til København, hvor far fik arbejde paa B & W, og mor kom i huset hos en familie i Gentofte. I 1927 blev de gift, og i 1928 rejste de atter tilbage til Frederikshavn. De lejede et lille

Elling, og 1 aar senere fik de en 3½-værelses lejlighed i Frederikshavn hos fiskehandler Chr. Nielsen. Her boede de i ca. 35 aar.

I 1929 blev far arbejdsløs, og han rejste herefter til Ivigtut paa Grønland, hvor han arbejdede i et par aar. Efter hjemkomsten købte han en hest og en vogn og begyndte at køre med mælk for Skaarupgaard i Tolne. Siden blev hest og vogn udskiftet med en bil.

Mor havde rigeligt at passe med hjem og børn. Hun syede og strikkede og var endvidere meget dygtig til at brodere, saa der er vist ikke mange spædbørn, der har ligget finere end vi har gjort. Efter krigen holdt far op med at køre mælk og fik igen arbejde paa værftet. Desuden havde han en del mink, som skulle fodres og passes. - Far døde uden foregaaende sygdom, da han var 60 aar, og mor blev herefter alene med min lillesøster Dorthe, som var 12 aar. Mor blev boende i Frederikshavn indtil hun døde som 65-aarig."

I.A.3.a.

Vitus Bering Pedersen er født den 8. januar 1925. Han blev gift omkring 1945-1946 med Lissi Vesterskov, Frederikshavn. I ægteskabet er børnene Jens Otto og Anna.

Vitus Bering Pedersen, der voksede op hos sin mormor og morfar, er udlært kedelsmed paa Frederikshavn Værft. Ca. 1949 emigrerede han til USA.

I.A.3.b.

Ella Bering Larsen er født den 25. marts 1927 i København. Hun blev gift den 4. august 1946 i Frederikshavn med Gudmund Jensen, der er født den 14. november 1924 i Randers som søn af murerarbejdsmand Jens Andreas Jensen og hustru Else Marie.

Bosat: Gudumvej 24, Vaarst, Gistrup.

Ella Bering Larsen var ekspeditrice i en herreekviperingsforretning indtil giftermålet.

Gudmund Jensen udlærtes som maler, og efter at have aftjent sin værnepligt 1945-1946 i Frederikshavn fortsatte han som svend i sin tidligere læreplads i Randers. I 1948 begyndte han paa Vaarst Savværk, hvor de da lavede møbler, og nogle aar senere etablerede han sig som selvstændig malmester.

I.A.3.b.1)

Bente Jensen er født den 16. februar 1947 i Randers. Hun er gift med Carsten Lønstrup Jensen. (Se supplement bag i bogen).

Bosat: Thyboevej 1, Aalborg.

I.A.3.b.1)a) Gitte Lønstrup Jensen er født den 12. april 1976 i Aalborg.

I.A.3.b.2)

Steen Michael Jensen er født den 15. juli 1953 i Vaarst, Gunderup sogn. (Se supplement bag i bogen).

I.A.3.c.

Aase Bering Larsen er født den 29. juli 1928 i Flade. Hun blev gift den 31. juli 1954 i Aalborg med Valdemar Hylleborg, der er født den 24. april 1922 i Horsens som søn af tobaksspinder Regnar Frederik Otto Hylleborg og hustru Ella Marie Bachsen.

Bosat: Fjordparken 32, Nyborg.

Aase Bering Larsen gennemgik folkeskolen. Hun uddannedes i forretning og paa kontor, og efter at have været ansat 3 aar i en forretning i Göteborg, Sverige, samt 3 aar i Leeds, England, var hun beskæftiget ved Statsfængslet paa Kragsskovhede og ved vandbygningsvæsenet i Frederikshavn. Siden 1977 har hun været ansat som kontorassistent paa en møbelfabrik.

Valdemar Hylleborg bestod realeksamen. Han gennemgik handels- og kontoruddannelse, og aftjente sin værnepligt ved fodfolket 1945-1946. Sommeren 1943 begyndte han ved kriminalforsorgen og har forrettet tjeneste 7 aar i Horsens, 4 aar i Kragsskovhede, 4 aar i Horserød, 4 aar i Sønder Omme samt 3½ aar i Møgelkær, 2 aar i Vridsløselille og 5 aar i Herstedvester. Han blev sommeren 1946 fængselsassistent, og efter at være blevet fængselsoverassistent 1957 og fuldmægtig i 1964 blev han foråret 1965 fængselsforvalter. Siden 1971 har han virket som saadan i Nyborg.

I.A.3.c.1)

Michael Bering Hylleborg er født den 4. maj 1955 i Helsingør.

Bosat: Ravensbjerg Kollegiet, Risdalsvej 46, Viby.

Michael Bering Hylleborg bestod i 1974 matematisk-fysisk studentereksamen. Efter 1 aars erhvervsarbejde begyndte han efteraaret 1975 at læse paa arkitektskolen i Aarhus. - Michael Bering Hylleborg indvalgtes i 1978 i skoleraadet.

I.A.3.c.2)

Birgitte Bering Hylleborg er født den 27. februar 1957 i Horserød.

Bosat: Fjordparken 32, Nyborg.

Birgitte Bering Hylleborg bestod i 1973 realeksamen. En tid var hun beskæftiget som biblioteksmedhjælper, og efter at have bestaaet sproglig handelseksamen begyndte hun i 1976 som kontorelev i en advokatvirksomhed.

I.A.3.d.

Frank Bering Larsen er født den 2. august 1932 i Frederikshavn. Han blev gift den 18. marts 1951 i Vejle med Marie Louise Refsgaard, der er født den 13. september 1928 i Aarhus som datter af købmand Valdemar Nielsen Refsgaard og hustru Kirsten Marie Pedersen.

Bosat: Klintevej 4, Nykøbing Mors.

Frank Bering Larsen gik i skole i Frederikshavn. Han sejlede 1½ aar fra Frederikshavn, og i 1950 udlærtes han som kok paa Hoffmanns Hotel. Efter at have arbejdet som kok paa bl.a. Hotel Royal i Vejle, Hotel Phønix i Thisted, Hotel Hadsund og Haandværkerforeningen i Nykøbing M. købte han i 1956 Det kolde Bord i Nykøbing M., som han drev indtil 1963. Han arbejdede nu 3 aar paa Sallingsund Færgetro, og efter at have været direktør for bl.a. Centralhotellet i Varde blev han i 1972 forretningsbestyrer for Totto Magasinet i Nykøbing M. I 1974 fik forretningen navneændring til A/S Radio og TV Magasinet.

Marie Louise Refsgaard gik i skole i Nykøbing M., hvor hun i 1945 bestod realeksamen. En tid var hun ansat som klinikassistent i Nykøbing M., og efter et ophold som au-pair i England 1948-1949 var hun stuepige i Vejle. Siden 1963 har hun været ansat som lægesekretær hos lægerne Mørch i Nykøbing M.

I.A.3.d.1)

Peter Bering Larsen er født den 31. juli 1951 i Nykøbing M. Han blev gift

den 6. marts 1976 i Skagen med Kirsten Jepsen, der er født den 27. marts 1954 i Aalbæk, Raabjerg sogn, som datter af postbud Regnar Jepsen og hustru, forretningsindehaver Marie Bruun.

Bosat: Jernspurvevej 3, Hjørring.

Peter Bering Larsen gik i skole i Nykøbing M. samt i Varde, hvor han i 1968 bestod realeksamen. Efter 1 aar som redaktionsassistent paa dagbladet Vestkysten i Esbjerg samt et ophold paa Rødding Højskole vinteren 1969-1970 gennemgik han journalistuddannelse paa dagbladet Vendsyssel Tidende i Hjørring, Sæby og Skagen, afbrudt af et ophold paa Danmarks Journalisthøjskole vinteren 1971-1972. Efter endt uddannelse foraaet 1973 fortsatte han som journalist paa Vendsyssel Tidendes lokalredaktion i Skagen indtil sommeren 1978, da han kom til lokalredaktionen i Hjørring som radio-, TV- og musikmedarbejder samt som redaktør af avisens bagside. - Peter Bering Larsen har 1973-1978 leveret stof i form af sketches og viser til den aarlige revy i Skagen. I en periode har han undervist i journalistik paa Skagen Ungdomsskole. - Fritidsinteresser: sport og smalfilm.

Kirsten Jepsen bestod i 1971 realeksamen i Aalbæk. I 1972 tog hun handelseksamen fra Frederikshavn Handelsskole, og hun gennemgik herefter uddannelse paa Social- og Sundhedsforvaltningen, Skagen Kommune. - Hun arbejder nu som assistent paa bistandsafdelingen samme sted.

I.A.3.d.1)a) Jakob Bering Larsen er født den 9. august 1976 i Skagen.

I.A.3.d.2)

Ole Bering Larsen er født den 18. december 1953 i Nykøbing M.

Bosat: Snogebæksvej 49, Aarhus V.

Ole Bering Larsen bestod i 1972 studentereksamen. Efter at have været beskæftiget som lærervikar og børnehavemedhjælper samt som fabriksarbejder paa bl.a. Morsø Jernstøberi, afbrudt af højskoleophold, læste han litteratur et par aar paa Aarhus Universitet. Han læser nu til lærer paa Marselisborg Seminarium.

I.A.3.d.3)

Anne Bering Larsen er født den 6. marts 1958 i Nykøbing M.

I.3.e.

Lis Bering Larsen er gift med Tormod Hansen.

Bosat: Aksel Møllers Have 30, København F.

I.A.3.f.

Vita Bering Larsen er født den 1. juli 1935 i Frederikshavn. Hun blev gift den 2. marts 1963 paa Frederiksberg Raadhus med Leif Valdemar Folmer Stender, der er født den 21. juni 1925 i Aarhus Domsogn som søn af kunstmaler Viggo Stender og hustru Ella West.

Bosat: Bogaardsvej 319, Humlebæk.

Vita Bering Larsen lærte husgerning og var beskæftiget som husassistent samt som sygemedhjælper paa et københavnsk børnehospital. Fra efteraaret 1957 til foraaaret 1960 havde hun et ophold i England, hvor hun først var beskæftiget som barnepige hos en familie i Stanmore og herefter som stuepige paa et hospital i London.

Leif Valdemar Folmer Stender deltog under 2. Verdenskrig i modstandsbevægelsen. I 1951 dimitteredes han som ingeniør fra Aarhus Teknikum.

I.A.3.f.1) Lene Bering Stender er født den 6. juli 1965.

I.A.3.f.2) Lars Bering Stender er født den 4. april 1969.

I.A.3.g.

Birgit Bering Larsen er født den 21. maj 1939 i Frederikshavn.

Bosat: Damsbo Vænge 1, Valby.

Birgit Bering Larsen gennemgik kontoruddannelse. Herefter tog hun studentereksamen fra kursus og læste i nogle aar paa et seminarium. Hun har arbejdet 2 aar paa Grønland og har endvidere været deroppe 2 gange paa tjenesterejse. Siden 1974 har hun været ansat som sekretær ved dagbladet Information.

I.A.3.h.

Kirsten Bering Larsen døde 6 uger gammel.

I.A.3.j.

Mogens Bering Larsen er født den 21. november 1942 i Frederikshavn. Han blev gift den 19. april 1965 i København med Anna Kirstine Kathrine Mo-